

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
22
WRZEŚNIA
2004 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 183 (14981)

Cena 1 Lt. (w tym 5% PVM)

W naszym kraju odnotowano trzęsienie ziemi o sile 5.3 stopni

Litwą zatrząseło

Wczoraj po południu na terenie całej Litwy dwukrotnie odnotowano wstrząsy ziemi. Pierwszy wstrząs o sile 4 stopni zanotowano około godziny 14.05, wtórny nastąpił około godziny 16.35 i miał siłę blisko 5.3 stopnia według 10-stopniowej skali Richtera. Według wstępnych danych obeszło się bez ludzkich ofiar.

— Odczuliśmy lekką panikę, gdy zadrżała podłoga, zatrząseło telewizorem, komputerami. Nic nie spadło, ale były to bardzo niemiłe chwile. Przedtem na bieżąco z agencji informacyjnych otrzymywaliśmy wiadomości o trzęsieniu ziemi na Litwie i za granicą. Więc można było spodziewać się wszystkiego — powiedziała „Kurierowi” Aleksandra Akińczo, dziennikarz radia „Znad Wilii”, mieszczącego się na 18 piętrze Domu Prasy. W Połdze wczoraj ewakuowano szpital, gdy wstrząsy naruszyły fundamenty budowli. W niektórych sklepach na wybrzeżu z półek spadały towary. Zatrząseło również w pałacu prezydenckim. Trzęsienie spowodowało pojawienie się szczeliny w ścianie pomiędzy ogradzającym rezydencję płotem a pałacem. Jak powiedziała zastępczyni doradcy prezydenta Bożena Krasowska, na drugim piętrze pałacu zatrząseło żyrandolami i przesunęło obrazy na ścianach.

(Dokończenie na str. 2)

Powtórne wstrząsy były odczuwalne m. in. na 18 piętrze Domu Prasy, gdzie mieści się redakcja radia „Znad Wilii”

Fot. ELTA

Między swemi

Idealista z Podwarańc

Bracia Edward (od lewej) i Józef Brazisowie jako przewodniczący kolchozów „Suderwa” i „Złoty Kłosa”, 1976 r.

Fot. archiwum

Podczas Powstania Listopadowego Szymon, czyli Simonas, Brazis musiał z jakichś bardzo ważnych powodów uchodzić ze Żmudzi. Sprawa musiała być gardłowa. Schronił się tu, pod Wilnem, koło Suderwy. Osiadł wśród Polaków, zapuścił korze-

nie. Polkę pojął za żonę. Z jego dzisiejszych prapra... wnuków znany jest najbardziej Romuald, profesor, rektor Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Starszy, Edward, związał się z wsią, z rolnictwem.

(Dokończenie na str. 8)

Nie będzie przerwy w dostawach ropy

„Ciecze, jak ciekła”

Ponieważ konta naftowe „Jukos” z powodu nieuiszczonych dla budżetu rosyjskiego miliardowych podatków zostały aresztowane, zaopatrzenie „Mażeikią nafta” w ropę przejmują spółki-córki „Jukos”, które robią to już od dwóch lat.

Przypuszczalnie w związku z tym faktem w poniedziałek w Moskwie rozeszła się pogłoska,

że ponoć „Jukos” do końca tego roku przerwie dostarczanie ropy dla „Mażeikią nafta”.

„Nic się w rzeczywistości nie zmienia — i nadal ropę dla „Mażeikią nafta” dostarczać będą te same przedsiębiorstwa „Juganskneftiegaz”, „Samaranieftiegaz” i „Tomskneft VNK”, które dostarczały jej w ciągu dwóch ostatnich lat.

(Dokończenie na str. 2)

Valentinas Junokas drwi ze swojej dymisji

Odszedł dla kufła piwa

Dyrektor Służby Dochodzeń Specjalnych Valentinas Junokas podał wczoraj „prawdziwy” powód, dla którego złożył dymisję na ręce prezydenta — powiedział, że chciałby spokojnie napić się piwa.

Junokas zabawnie odpowiedział na sugestie posłów na temat przyczyn zrzeczenia się stanowiska szefa służby. — Chciałbym jak zwykły

człowiek napić się piwa. Dotychczas pijam tylko wodę mineralną, ponieważ w każdej chwili mogę być wezwany do prezydenta lub premiera — powiedział Junokas. Tymczasem już zupełnie poważnie mówił, że jego odejście ze stanowiska pomoże zaktywizować i skutecznie zakończyć dochodzenia w sprawie powiązań korupcyjnych polityków.

(Dokończenie na str. 2)

W NUMERZE

Kraj ————— 3

Darmowe wycieczki

Przez cały tydzień wилnianie i goście naszego miasta mają okazję zapoznać się z historią stolicy, poszczególnymi jej obiektami bardziej lub mniej odwiedzanymi. Takie darmowe wycieczki organizowane są w ramach Międzynarodowego Dnia Turystyki, jaki przypada na dzień 27 września.

Świat ————— 4

Jak na razie ścisła tajemnica

Komitet Noblowski norweskiego parlamentu zebrał się wczoraj, by zdecydować, kto z listy 194 kandydatów dostanie tegoroczną Pokojową Nagrodę Nobla.

Praworządność ————— 5

Podpadł władzom

Virgilijus Bulovas, minister spraw wewnętrznych, oświadczył, iż jest niezadowolony, że informacją o możliwym dążeniu do Sejmu kowieńskich struktur przestępczych komisarz generalny nie podzielił się najpierw z nim.

Zdrowie ————— 6

Nowe zagrożenia i wyzwania

Według przedstawiciela Światowej Organizacji Zdrowia de Jongheera, wszystkie kraje Europy wkrótce powinny zacząć stosować nowe strategie, ażeby zapewnić dostępność leczenia zachorowania, jakim jest infekcja HIV.

Sport ————— 9

Trener Camacho ma dość

Po czterech miesiącach pracy, Jose Antonio Camacho zrezygnował z funkcji trenera Realu Madryt. Powód — nie mógł się dogadać z piłkarzami, którzy nie lubią ciężkiej pracy.

Sentencja

Czym nas raduje przyroda? Tym, że jest cisza w rozkwicie — pełnią życia przy braku cierpień płynących ze świadomości.

HENRYK ELZENBERG

Kalejdoskop aktualności

Nie wystarczyło podpisów

Zarząd Sejmu wczoraj skonstatował brak podpisów poselskich w celu zorganizowania referendum na temat „litewkości” premiera.

Grupa organizacji społecznych zebrała podpisy 37 posłów na rzecz zorganizowania referendum o poprawce konstytucyjnej, wprowadzającej zakaz objęcia stanowiska premiera przez osobę narodowości nielitewskiej.

Tymczasem jeden z posłów, socjalliberał Waclaw Stankiewicz, skreślił swój podpis, natomiast przewodniczący Partii Postępu Narodowego Egidijus Klumbys podpisał z zastrzeżeniem, wskazując, że takie ograniczenie powinno też dotyczyć ministrów.

Akt „terrorystyczny” w Podbrodziu

Na centralnym poligonie wojska litewskiego w Podbrodziu wczoraj w południe rozległ się imitowany „terrorystyczny” wybuch.

Jest to część kursów, organizowanych przez Federalne Biuro Śledcze USA „Lustracja miejsca wypadku po wybuchu dużych pojazdów”. W rozpoczętych w poniedziałek szkoleniach, które trwać będą do piątku, uczestniczą przedstawiciele ochrony kraju Litwy, Łotwy i Estonii.

Nowa linia

W czwartek panująca na europejskim rynku kineskopów polniewska spółka „Ekranas” uruchomi nową linię montażu kineskopów o małej i średniej średnicy. Zainwestowała w nią 80 mln litów.

Moc nowej linii w ciągu roku osiągnie 1,6 mln jednostek, co pozwoli spółce już w tym roku zwiększyć zakres produkcji i sprzedaży do 5 mln sztuk kineskopów próżniowych.

Wymiana piwa

Spółka „Vilniaus alus”, należąca do osób fizycznych Litwy, wkrótce rozpocznie wymianę produkcji z jedynym partnerem eksportu — litewskim browarem „Alus tirceniciba grupa”.

Jeden z właścicieli wileńskiej spółki Vidmantas Laurinavičius powiedział, że „Vilniaus alus” będzie dostarczał dla przedsiębiorstwa litewskiego, nienadającego z produkcją piwa w beczkach dla miejscowych barów, natomiast ta spółka dostarczy Litwie piwa w butelkach.

Do lekarza przez Internet

Pacjenci stołecznej Przychodni Centralnej już będą mogli zapisać się do lekarza za pośrednictwem Internetu.

„Należy się spodziewać, że nowy system w Internecie pomoże uniknąć kolejek po numerkach oraz przed gabinetami lekarskimi” — powiedziała menedżer opieki lekarskiej Polikliniki Centralnej Audronė Judaitė-Račkauskienė. Poinformowała ona, że pacjenci, którzy z pomocą Internetu zechcą zapisać się do lekarza praktyki ogólnej, co najmniej przed tygodniem powinni to zrobić z pomocą portalu internetowego www.pylimas.lt.

Nieporozumienie z nazwiskiem

Najwybitniejszy litewski architekt, chociaż już dawno stracił część swego podwójnego nazwiska, wśród społeczeństwa nadal jest znany jako Laurynas Stuoka-Gucevičius.

I chociaż historycy już dobre 10 lat temu doszli do wniosku, że docepiony do nazwiska przedstawiciela litewskiego klasycyzmu Gucevičiusa człon „Stuoka” jest nieporozumieniem, dotychczas pisze się podwójne nazwisko architekta.

BNS

W naszym kraju odnotowano trzęsienie ziemi o sile 5.3 stopni

Litwą zatrząseło

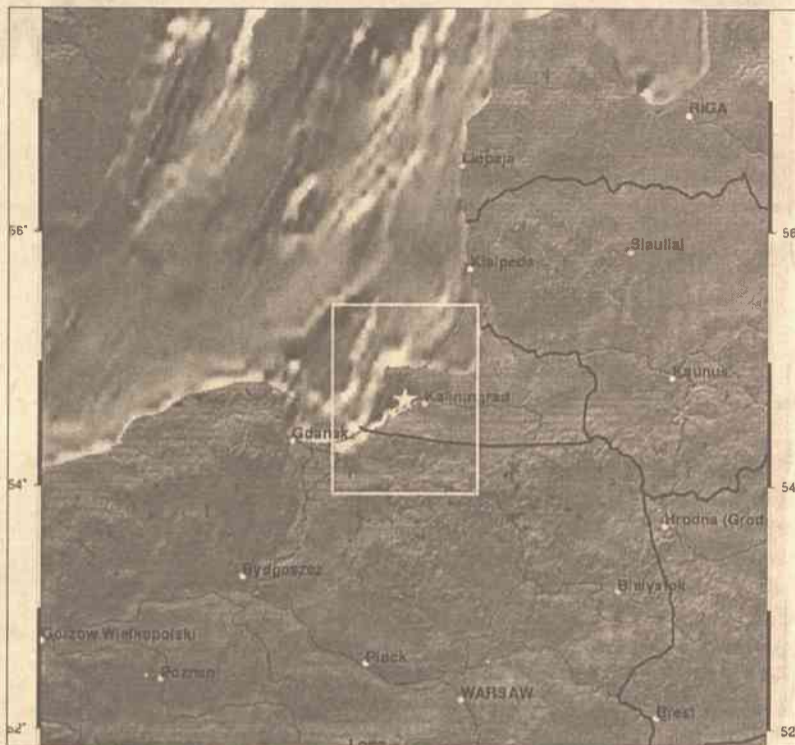
(Dokończenie ze str. 1)

Sam prezydent Valdas Adamkus przebywa obecnie z wizytą w USA. Nieznaczne wstrząsy były odczuwalne także w redakcji „Kuriera”.

— Dla naszej szerokości geograficznej były to dosyć silne wstrząsy — powiedział dyrektor Litewskiej Służby Geologicznej Juozas Mockevičius. Przedstawiciele Ignalińskiej EA stwierdzili, że podziemne wstrząsy nie zakłóciły pracy siłowni. W elektrowni atomowej obecnie z mocą 1300 megawatów działa jeden z dwóch reaktorów. Drugi jest na planowym remoncie.

Jak stwierdził Mockevičius, trzęsienie ziemi było odczuwalne w całej Litwie, tylko nie w jednakowym stopniu — najbardziej w regionie kłajpedzkim.

Kapitan Portu Kłajpedzkiego Viktoras Lukoševičius powiedział, że podziemny wstrząs nie zakłócił pracy portu, statki wypływają z portu i przybywają zgodnie z harmonogramem. Jak informuje Mockevičius, po raz ostatni podziemny wstrząs na Litwie odnotowano kilka lat temu, ale był on znacznie słabszy. Przypuszcza się, że epicentrum znajdowało się w obwodzie kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Trzęsienie ziemi odnotowano też w sąsiednich Łotwie i Polsce, na Białorusi, w Rosji i Austrii. Trzęsienie ziemi w obwodzie kaliningradz-

Przypuszcza się, że epicentrum znajdowało się w obwodzie kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej

kim osiągnęło około 5.7 stopni w skali Richtera.

W Kaliningradzie ludzie w panice porzucali swe domy. Na krótko została naruszona łączność telefoniczna. W szkołach przerwano lekcje.

W Polsce wstrząsy sejsmiczne odnotowano w północno-wschodniej części kraju i na Pomorzu.

Wtórne wstrząsy dochodziły w swej sile do 5.2 stopni. Epicentrum trzęsienia ziemi znajdowało się ok. 180 km na północny-zachód od Suwałk. Według straży pożarnej, były już cztery sygnały o pęknięciach ścian budynków (cztero- lub pięciokondygnacyjnych) w Suwałkach.

Robert Mickiewicz

Valentinas Junokas drwi ze swojej dymisji

Odszedł dla kufla piwa

(Dokończenie ze str. 1)

Dodał też, że od dłuższego czasu zastanawiał się nad spokojniejszym trybem życia.

Sejm wczoraj większością głosów zaaprobował w pierwszym głosowaniu postanowienie o zwolnieniu Junokasa ze stanowiska dyrektora SDS. Ostateczną decyzję Sejm podejmie w przyszły wtorek.

Tymczasem od kilku dni toczą się batalie polityczne na temat, kto ma zastąpić Junokasa i kiedy. Tu wydaje się nie ma jedności zdań, bowiem każde z grupowań politycznych ma odmienne zdanie. Liberalcentryści, wobec których lidera Artūras Zuokasa służba właśnie prowadziła dochodzenie, nie chcą zwlekać z zamianą na stanowisku

dyrektora, ale sprzeciwiają się kandydaturze polityka lub prokuratora. Natomiast marszałek Sejmu Artūras Paulauskas akurat widziałby na stanowisku nowego szefa SDS właśnie prawnika. Z kolei premier Algirdas Brazauskas chce, żeby jeszcze obecny Sejm zatwierdził następcę Junokasa, podczas gdy liberalni demokraci Rolandas Paksas zapowiedzieli, że będą próbowali powstrzymać nominację, żeby prerogatywę nominacji przekazać nowemu Sejmowi po wyborach 10 października.

Prezydent Valdas Adamkus, który ma prawo nominowania dyrektora służby na razie milczy kogo i kiedy zaproponuje na następcę Junokasa.

Stanisław Tarasiewicz

„Chciałbym jak zwykły człowiek napić się piwa. Dotychczas pijam tylko wodę mineralną, ponieważ w każdej chwili mogę być wezwany do prezydenta lub premiera” — powiedział Junokas

Fot. ELTA

Nie będzie przerwy w dostawach ropy

„Ciecze, jak ciekła”

(Dokończenie ze str. 1)

Nie zmieniają się ani warunki dostaw, ani cena, ani odpowiedzialność — powiedział BNS przedstawiciel „Jukos” na Litwie Tomas Gižas.

Komentując komunikat ministra gospodarki Petrasa Česny o tym, że dostarczanie ropy dla „Mažeikių nafta” od „Jukos” przyjmują jej spółki-córki Gižas stwierdził, że umowy o zaopatrzeniu na czwarty kwartał tego roku, jak i poprzednio, podpisane są z „Jukos”, natomiast ze spółkami-córkami zawierane są tylko dodatkowe porozumienia.

„Umowy nie są przepisywane

— dodatkowe porozumienia są potrzebne tylko po to, aby było jasne, która spółka i ile konkretnie dostarczy ropy” — stwierdził przedstawiciel „Jukos”. Zaznaczył, że podobny tryb może pozostać również w roku przyszłym.

Jak stwierdził Gižas, harmonogram zaopatrzenia w ropę w czwartym kwartale tego roku nie został jeszcze zatwierdzony — zostanie to zrobione w końcu września. Zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem w październiku — grudniu „Mažeikių nafta” ma otrzymać około 2 mln ton ropy.

„W ciągu około 9 miesięcy tego roku dostawy ropy do Možejk

przekroczyły plany o 10-15 proc.” — powiedział Gižas. Jak stwierdził kierownik służby komunikacyjnej „Mažeikių nafta” Giedrius Karsokas, ropa do Možejk z terminali Butingė ciecze jak ciekła — w ciągu doby otrzymuje się około 30 tys. ton ropy. „Mažeikių nafta” w ciągu 8 miesięcy tego roku przetworzyła 5,52 mln ton ropy (o 29,3 proc. więcej w porównaniu z tym samym okresem ub. roku) i według nieoficjalnych danych zarobiła 139 mln USD zysku (około 395 mln Lt), w tym roku zamierza przetworzyć około 8 mln ton, a w 2009 r. osiągnąć zakres 9,8 mln ton.

BNS

Poznać swoje miasto

Darmowe wycieczki

Przez cały tydzień wилnianie i goście naszego miasta mają okazję zapoznać się z historią stolicy, szczególnie jej obiektami, bardziej lub mniej odwiedzanymi. Takie darmowe wycieczki organizowane są w ramach Międzynarodowego Dnia Turystyki, jaki przypada na dzień 27 września.

Wileńskie Centrum Turystyki przygotowało obszerny program imprez, które trwać będą do poniedziałku włącznie.

Chętni skorzystania z tych ofert powinni przede wszystkim zgłosić się na tzw. „zielone” punkty centrum turystyki, które w ciągu tego tygodnia działają na różnych placach stolicy: Europy, Katedralnym, Ratuszowym, Samorządu (al. Giedymina), jak też w pobliżu rzeźby Anioła Zarzeczca. Właśnie tu można uzyskać szczegółową informację o wszystkich przeprowadzanych imprezach, wycieczkach i, oczywiście, zapisać się na wybrana.

Zawczasu na wycieczkę można się zapisać tylko na placu Europy.

Co zwiedzić, czego się dowiedzieć

Już wczoraj odbyła się pierwsza wyprawa pt. „Wileńskie upiory i historie mistyczne”.

Przewidziane są trasy, jak np. „Mury obronne Wilna”. Jak sugeruje sama nazwa, chodzi tu o historię otoczenia Wilna murem, które zapoczątkowano w 1503 roku, a ukończono w 1522.

Bram było początkowo pięć: „pierwsza za pana starościnnym dworem ku Wilii, druga podle Matki Boskiej ku Trokom, trzecia podle św. Trójcy, czwarta podle św. Spasa, a piąta w gród”.

Na planie Getkanta spotykamy się z dziewięcioma bramami. Oprócz bram były w murze furty i baszty, z których znane są trzy: Rudnicka, Subocza i trzecia, która chroniła miasto od strony traktu połockiego.

Właśnie o przeszłości tych murów, o furtach i bramach uczestnicy będą mogli dowiedzieć się podczas tej wyprawy i przy okazji przystanąć raz jeszcze przy jedynej bra-

mie, jaka pozostała, będąc pod cudowną opieką swej Madonny.

Uczestnicy tej wyprawy będą mieli również kilka niespodzianek, np. popisy rycerskie.

Pomniki architektury

Inne ciekawe trasy turystyczne to: „Wilno gotyckie” oraz „Stare Wilno”.

Uczestnicy tej drugiej wyprawy będą mieli okazję zapoznać się z takimi pomnikami architektury, jak: Katedra, Zamek Giedymina, kościoły św. Anny i Bernardyński, Pałac Prezydencki, Ratusz, Ostra Brama, przejść się ulicą Zamkową, gdzie każda prawie kamienica stanowi zabytek.

Centrum Turystyki Wilna proponuje także samodzielnie zapoznać się ze starymi rzemiosłami, jakie przed laty były w stolicy, a obecnie są odradzane.

Wstąpić do pracowni

Jak powstają wycinanki oraz robione na drutach rękawice z orna-

mentami narodowymi, można zobaczyć w pracowni K. i M. Navickasów przy ul. Basanavičiaus 29.

Natomiast w studiu „Delmonas” przy ul. Basanavičiaus 16/5 chętni będą mogli przyręczyć się, jak ręcznie farbuje się jedwab lub len.

W galerii „Meno niša” (J. Basanavičiaus 1/13) prezentowane będzie tworzenie ozdób z emalii.

Galeria „Sauluva” (Literatų 3 oraz Pilies 36) kojarzona jest przede wszystkim z palmami. Tutaj więc mistrzynie tego dzieła zaprezentują te właśnie dzieła sztuki z roślin. W tych samych salonach sztuki ludowej można obejrzeć proces kolorowania pisanek. Galeria witrażu „Vitražo manufaktura” (Stiklių 6) zaprezentuje chętnym swoje mistrzostwo. W galerii bursztynu (šv. Mykolo 12) twórcy przedstawią swe mistrzostwo obróbki tego kamienia z dna morskiego.

Amatorzy wyrobów ceramicznych zapraszani są do „Amatų gildija” przy ul. Pranciškonų 6. Domem rodzinnym czarnej ceramiki jest galeria przy ul. Paupio 5, która oczekuje gości w sobotę, 25 września,

Koalicja
Brazauskasa
i Paulauskasa
„Za pracę dla Litwy!”

lista nr

6

Czesław Mickiewicz
na liście pod nr 70

Artur Płocksto
na liście pod nr 84

Oplata za specjalnego konta wyborczego kandydata na posła do Sejmu Republiki Litewskiej Czesława Mickiewicza. Agitacja wyborcza (Zam. 424)

w godz. 12.00-15.00. I jeszcze jedna niespodzianka — to wyprawa z aparatem fotograficznym nt. „Nieodkryte Wilno”. Jak sugeruje nazwa, będzie to wycieczka z zawodowym fotografikiem — zaukami, podwórzami, ulicami, które nie są w zasadzie na trasie wycieczkowej, ale tym niemniej kryją w sobie ogromne piękno.

Loteria i inne niespodzianki

W czwartek (23 września) w „zielonym punkcie” na placu Europy zorganizowana będzie loteria dla młodzieży. Uczestniczący w niej będą mogli wygrać upominki oraz wycieczkę dla całej klasy nt. „Wzgórza wileńskie”. Po zakończeniu loterii przewidziane jest widowisko „Legenda baszty Subocz”.

Helena Gładkowska

Występy Górniczego Chóru Męskiego Zagłębia Miedziowego z Lubinia

Naród budzą pieśnią

Górnicy Chór Męski Zagłębia Miedziowego z Lubinia, pod kierownictwem p. Piotra Strzeleckiego, prezesa, i p. Zdzisława Francuza, dyrygenta, gości od kilku dni na Wileńszczyźnie. Obecny jest także dyrektor kopalni KGHM „Lubin” p. Zygmunt Mackało, przewodniczący NSZZ „Solidarność” KGHM Polska Miedz SA p. Bogdan Nuciński i inni.

Górnicy Chór Męski już po pierwszych występach podbił serca widzów i swoich dawnych wielbicieli. Trasę koncertową chór rozpoczął od śpiewu podczas Mszy św. przy klasztorze św. Faustyny na Antokolu

w Wilnie, gdzie następnie dla bardzo licznie zebranej społeczności dał koncert, na który składały się pieśni religijne, patriotyczne, górnicze i specjalne dla dzieci z Domu Opieki Dziecka.

Ważne wydarzenie

Miłym zaskoczeniem dla Czczeli Bożego Miłosierdzia narodowości litewskiej była wykonana pieśń maryjna po litewsku. Wилnianie nie szczędzili oklasków, kwiatów i ciepłych słów pod adresem gości z Polski. Opiekun trasy koncertowej, ks. Dariusz Stańczyk, syn Ziemi Dolnośląskiej, dziękując wszystkim obec-

nym podkreślił, że „było to ważne spotkanie i wydarzenie dla czcicieli „świętej ziemi antokolskiej”, którzy przygotowują się do obchodów 100. rocznicy urodzin św. Siostry Faustyny i 70-lecia podyktowania Koronki do Bożego Miłosierdzia w tym miejscu”.

Festiwal w Kowalczukach

Wielkie przeżycia zostawił chór dla mieszkańców Kowalczuk, ale także brać harcerska drużyn „Burza” urzekła gości, gdyż od samego początku młodzież umiała się bawić na koncercie. Relacja sali z chórem była niepowtarzalna. Później piękna gościna w stołówce i długo oczekiwane ognisko harcerskie w klimacie złotej jesieni. Raczej to był już festiwal na przemian między chórem a środowiskiem harcerskim. Goście z Polski zauroczeni byli dziatwą w szarych i zielonych mundurkach, tym bardziej, że przed laty ofiarowali 100 mundurków dla Wileńskiego Hufca Maryi im. Pani Ostrobramskiej. Wieczór zapadał, a wszyscy czuli się dosłownie „jedną wielką rodziną” i nawet malutka Sylwia nie chciała powracać do domu.

Przedśionek nieba

Lzy szczęścia widać było także u braci Górniczej, kiedy stanęli przed obrazem Matki Bożej z Ostrej Bramy, śpiewając dla niej hymny i pieśni uwielbienia. Lud wysłuchał też Mszy św. śpiewanej po łacinie. Kaplica Ostrobramska zamieniła się „mocą i pięknem pieśni kościelnej” na odczuwalny przedśionek nieba. Wystarczyło się tylko otworzyć i wsłuchać, jakby w litanie Ostro-

To był festiwal na przemian między chórem a środowiskiem harcerskim

bramskie Stanisława Moniuszki. Później już tylko na Rossie „Legiony to, żołnierska nuta...”.

Trasa koncertowa

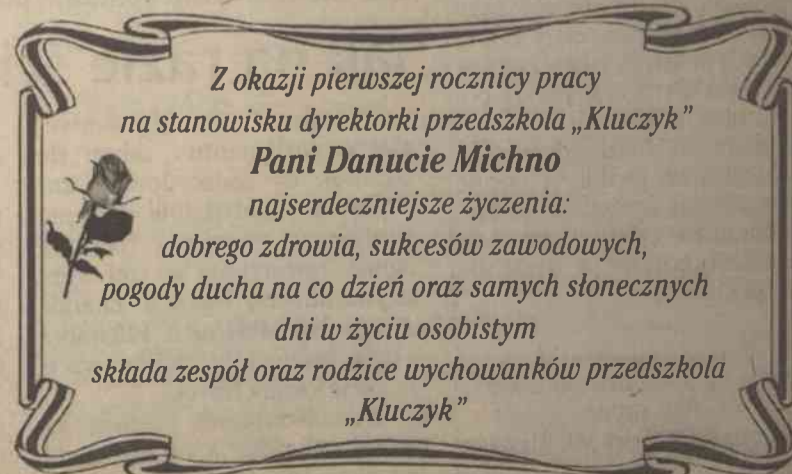
Spółeczny Górnicy Chór Męski ZM „Lubin” o sławie międzynarodowej, wielokrotnie zdobywający nagrody na festiwalach w Europie, będzie podążał trasą koncertową przez Stare Troki, Landwarów, Mejszagole, Wojdaty, Skojdziszki, Ejszyski, So-

lecznicki Dom Dziecka, Taboryszki (będzie gościł u pani Anny Krepsztul), dożynki rejonu wileńskiego w Pikieliszkach, by w sobotę wieczorem powrócić na Dolny Śląsk, a potem mówiąc „Szczęść Boże”, zjechać na dół kopalni „za chlebem”. Za rok 50-osobowy Górnicy Chór będzie obchodził 25-lecie swego istnienia, dlatego już teraz mówimy im: Bóg zapłać i Szczęść Boże!

Ks. Dariusz Stańczyk
Fot. archiwum

Pamiątkowe zdjęcie członków chóru po mszy św. w Ostrej Bramie

Z okazji pierwszej rocznicy pracy
na stanowisku dyrektorki przedszkola „Kluczyk”

Pani Danucie Michno

najserdeczniejsze życzenia:

dobrego zdrowia, sukcesów zawodowych,
pogody ducha na co dzień oraz samych słonecznych
dni w życiu osobistym

składa zespół oraz rodzice wychowanków przedszkola
„Kluczyk”

Polska

Wotum zaufania
dla rządu

Premier Marek Belka zapowiedział wczoraj, że po konsultacjach z marszałkiem Sejmu Józefem Oleksym zostało ustalone, że 15 października Sejm rozpatrzy wniosek rządu o udzielenie mu wotum zaufania.

Marek Belka wyjaśnił, że na posiedzeniu Sejmu 14 października posłowie rozpoczną pierwsze czytanie ustawy budżetowej, a następnego dnia rozpatrzą wniosek o wotum zaufania dla rządu. Prezydent Aleksandr Kwaśniewski jest przekonany, że rząd wotum zaufania uzyska. Kwaśniewski uważa, że termin kolejnych wyborów parlamentarnych zależy będzie od ewentualnej decyzji Sejmu o samorozwiązaniu.

Narodowa Strategia
Rozwoju Kultury

Na wczorajszym posiedzeniu polski rząd przyjął Narodową Strategię Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 i pięć Narodowych Programów Kultury — poinformował minister kultury Waldemar Dąbrowski.

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury powstała na podstawie analizy obecnej sytuacji kultury w Polsce we wszystkich jej aspektach. Strategia wyznacza najważniejsze cele do realizacji na lata 2004-2013: rozwój czytelnictwa, sieci bibliotek i instytucji artystycznych, ochronę dziedzictwa oraz sztukę współczesną.

Uchodźcy z Czeczenii
proszą o azyl

Funkcjonariusze Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej przyjęli w ciągu ostatnich trzech miesięcy 40 wniosków o azyl od Czeczenów, chcących mieszkać w Polsce — poinformował wczoraj mjr Mariusz Siedlecki z tego oddziału.

Czeczeni uciekają od lat przed toczącą się w ich kraju wojną. Obawiają się też represji ze strony Rosjan, szczególnie po niedawnych wydarzeniach w północnej Osetii.

Episkopat przeciwko
aborcji

Rada Stała Konferencji Episkopatu Polski we wczorajszym oświadczeniu z całą mocą sprzeciwia się rozwiązaniom zawartym w projekcie SLD ustawy o świadomym rodzielstwie.

Projekt ten przewiduje m.in. możliwość przerywania ciąży, bez ograniczeń, do dwunastego tygodnia. Po 12. tygodniu ciąży można byłoby ją przerwać, gdyby zagrażała zdrowiu lub życiu kobiety, z powodu nieodwracalnego uszkodzenia płodu lub w razie gdyby ciąża była wynikiem gwałtu. W ocenie Rady, obecnie funkcjonujące prawo chroniące życie od poczęcia "przyniosło pozytywne skutki dla dziecka i matki".

Stronę na podstawie doniesień PAP stronę przygotował Robert Mickiewicz

Irak głównym tematem debaty generalnej w ONZ

Spór o wojnę

Przemówieniami sekretarza generalnego Kofiego Annana i prezydenta USA George'a W. Busha rozpoczęła się w Nowym Jorku doroczna debata generalna Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych. Komentatorzy spodziewają się, że wiodącym tematem będzie sytuacja w Iraku, choć — jak pisze AFP — Annanowi zależy na tonowaniu dyskusji.

Już inauguracyjne przemówienia pokazały różnicę zdań, jaka dzieli w kwestii Iraku ONZ i Stany Zjednoczone — pisze AFP. Prezydent Bush, walczący o reelekcję w listopadowych wyborach, zażarcie broni swej decyzji z marca zeszłego roku o uderzeniu na Irak. Annan powiedział, że z punktu widzenia prawa międzynarodowego wojna była nielegalna.

Większość komentatorów rysuje czarny obraz sytuacji w Iraku — kraju ogarniętego chaosem, gdzie mnożą się porwania cudzoziem-

ców, a liczba zabitych żołnierzy USA przekroczyła tysiąc. Mimo to Bush zapewnia — że odbudowa postępuje i że styczniowe wybory parlamentarne odbędą się zgodnie z planem. Annan powątpiewa, czy będzie to możliwe.

Sekretarz generalny ONZ widzi Irak jako jeden z wielkich problemów świata, które można rozwiązać tylko wspólnie i sięgając do przyczyn kryzysu. Annan podkreśla, że ONZ jest dobrym forum do radzenia sobie z takimi wyzwaniem współczesności.

Bush stara się przedstawić zaangażowanie USA w Iraku jako walkę o ideały ONZ. "Dla naszego dobra i naszego wspólnego bezpieczeństwa, i w imię wartości, które wspólnie wyznajemy, wspólnota międzynarodowa powinna w tej historycznej chwili stanąć na wysokości zadania. Stany Zjednoczone są gotowe podjąć się przewodniczenia temu ruchowi" — oświadczył Bush.

Ponad 600 śmiertelnych ofiar sztormu

Jeanne śladem Ivana

Półowa historycznego miasta Gonaïves, na północy kraju, jest nadal pod wodą
Fot. EPA-ELTA

Gwałtownie rośnie liczba ofiar śmiertelnych tropikalnego sztormu Jeanne na Haiti. Według najnowszych, ale ciągle niepełnych danych, zginęło już ponad 600 osób.

Ich śmierć nastąpiła w wyniku powodzi oraz lawin błotnych i osunięć ziemi spowodowanych przez żywioł. Jeanne przeszedł przez Haiti podczas weekendu. Półowa historycznego miasta Gonaïves, na północy kraju, jest nadal pod wodą. Premier rządu tymczasowego Gerard Latortue ogłosił trzydniową żałobę narodową. Haiti jest najbardziej niebezpiecznym państwem na terenie obydwu Ameryk. W maju b.r., na sku-

tek obfitych opadów i powodzi, na wyspie zginęło 2 tysiące osób.

Jeanne jest kolejnym ogniwem w długim łańcuchu niezwykle groźnych sztormów i huraganów, jakie nawiedziły w tym sezonie letnim region Karaibów i południowo-wschodnią część Stanów Zjednoczonych. Przez ostatnie dwa tygodnie przez Karaiby i południowe stany USA przeszedł złowieszczy huragan Ivan, jeden z najsilniejszych w historii pomiarów meteorologicznych w basenie Atlantyku, który spowodował w sumie śmierć około 100 osób. Wcześniej Antyle, a potem Florydę nawiedziły m.in. huragany Charley i Frances.

Już wiadomo, kto dostanie pokojowego Nobla

Jak na razie ścisła tajemnica

Komitet Noblowski norweskiego parlamentu zebrał się wczoraj, by zdecydować, kto z listy 194 kandydatów dostanie tegoroczną Pokojową Nagrodę Nobla. Faworytami są: szef Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej Mohamed ElBaradei i były prezydent Czechosłowacji i Czech Vaclav Havel.

By noblowskiemu ceremoniało wi stało się zadość, spotkanie pięciu członków komitetu otacza ścisła ta-

jemnica. Do wiadomości nie podaje się nie tylko wyniku narady, ale nawet listy kandydatów. Wiadomo tylko, że jak co roku komitet obradował w Instytucie Noblowskim w centrum Oslo, przy owalnym stole, w sali udekorowanej fotografiami laureatów poczynawszy od pierwszego w 1901 roku.

O tym, kto dostanie tegorocznego Nobla za działalność pokojową, medal i czek na 1,34 mln dol., świat dowie się 8 października.

Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan uważa, że z punktu widzenia prawa międzynarodowego wojna w Iraku była nielegalna
Fot. EPA-ELTA

Associated Press pisze, że Bush chce przekonać świat, że sukces USA w Iraku będzie krokiem do poprawy sytuacji w skali globalnej. Dlatego — jak sam zapowiedział — będzie mówił o wielkich szansach na lepszą opiekę zdrowot-

Nieudane obchody rocznicy 17 września na Białorusi

Szkola nie dla kombatantów

Władze białoruskie nie pozwoliły polskim kombatantom na zorganizowanie w szkole w Grodnie spotkania z przedstawicielem Urzędu ds. Kombatantów. — To karygodne, by szkoła wybudowana za pieniądze polskiego podatnika nie mogła być przez nas wykorzystana tak, jak chcemy — oburza się Tadeusz Kruczkowski, prezes Związku Polaków na Białorusi.

Białorusini byli przekonani, że podczas weekendu Polacy świętowali dziesięciolecie Towarzystwa Sybiraków. Taką informację przekazali władzom sami Polacy. Delegacje kombatantów AK i Sybiraków oraz Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych spotkały się tymczasem w Lidzie i Grodnie głównie po to, by uczcić rocznicę 17 września 1939 roku. Była część oficjalna — złożenie kwiatów przy Domu Polskim w Grodnie oraz na cmentarzu wojskowym przy jedynym na Białorusi Krzyżu Katyńskim. Zabrakło natomiast części nieoficjalnej — spotkania z przedstawicielem Urzędu ds. Kombatantów, który przyjechał, by zapoznać się z sytuacją tutejszych kombatantów. Białoruskie

na, dobrobyt i wolność na świecie.

Inne problemy, które będą podczas tegorocznej debaty poruszane, to konflikt w Sudanie, międzynarodowy terrorizm i pogłębiająca się przepaść między biednymi a bogatymi.

"Annan chce skupić wspólnotę międzynarodową wokół sprawy Iraku, ale także po to, by zmierzyć się z problemami świata na szeroka skalę" — powiedział anonimowo funkcjonariusz ONZ z otoczenia Annana.

"Jemu bardzo zależy na tym, aby cały świat zrozumiał, że wznowienie zażartych polemik nie jest w jego stylu, zwłaszcza jeśli w grę wchodzi taka sprawa, jak Irak" — powiedział cytowany przez AFP członek gabinetu Annana.

ONZ zapowiada, że w debacie generalnej weźmie udział 66 szefów państw i 28 szefów rządów, a także kilkudziesięciu ministrów. W piątek głos zabierze m.in. premier Iraku Ijad Alawi.

władze w ostatniej chwili odmówiły zgody na jego przeprowadzenie. — To niedopuszczalne łamanie praw mniejszości narodowej. Osobiście interweniowałem u władz miejskich i wojewódzkich. Interweniował też ambasador. Piszemy listy do polskiego Senatu, Sejmu, MSZ, a także skargi do najwyższych władz Białorusi — mówi Tadeusz Kruczkowski.

Na Białorusi mieszka około dwóch tysięcy byłych żołnierzy AK. Związek Polaków od 15 lat walczy o oficjalne nadanie im statusu kombatantkiego. Bezskutecznie. — Białoruskie władze nadal myślą o tej sprawie w sowieckich kategoriach. Żołnierze AK uznawani są za bandytów, a nie kombatantów drugiej wojny światowej. Tak przedstawiają ich też podręczniki szkolne — mówi Kruczkowski. Podręczniki nie podają też na przykład, że we wrześniu 1939 roku Grodno przez dwa dni walczyło z sowieckimi wojskami. Rosjanie stracili wówczas ponad 20 czołgów i 300 żołnierzy. — Grodno miało otrzymać Krzyż Virtuti Militari, ale po drugiej wojnie światowej okazało się, że leży już po drugiej stronie granicy — mówi Kruczkowski.

"Rzeczpospolita"

"aksamitnej rewolucji" 1989 roku, jest nominowany do pokojowego Nobla już po raz dziewiąty, przy czym w latach 1989-93 był kandydatem corocznie. Przegrał m.in. z Dalajlamą i Michaiłem Gorbaczowem.

Istnieje możliwość, że Komitet Noblowski uhonoruje Havla, mając na uwadze tegoroczne rozszerzenie Unii Europejskiej o postkomunistyczne państwa Europy Środkowo-wschodniej.

ElBaradei miałby być uhonorowany za kroki podejmowane przez MAEA wobec Iranu, który prowadzi program wzbogacania uranu, a także wobec Korei Północnej i Iraku. Na niekorzyść szefa MAEA działa jednak to, że zeszlóroczną laureatką pokojowego Nobla była irańska dysydentka Szirin Ebadi. Komitet może nie być skłonny piętnować rok po roku reżim w Teheranie.

Havel, więzień polityczny w czasach komunizmu i główna postać

Ekstradycja groźnego bandyty z USA

Herszt gangu w areszcie

Obywatel Łotwy Vadims Liede — przywódca gangu, mającego na koncie co najmniej 7 morderstw i brutalne napady m. in. na Pomorzu i przestępstwa w innych, poza Polską, krajach Europy, został w ramach ekstradycji przekazany Polsce przez USA.

Vadims Liede przyleciał na warszawskie Okęcie wczoraj przed południem i następnie został przetransportowany policyjnym śmigłowcem do Gdańska. Maszyna, która wylądowała po południu na lądowisku w jednostce policji w Gdańsku Złotej Karczmi, została natychmiast otoczona przez kilkunastu policjantów z bronią. Stamtąd przestępca został przewieziony do aresztu.

Vadims Liede vel Ruslan Hadżajew, ps. Willy, był poszukiwany międzynarodowym listem gończym od 1999 roku.

Został złapany w pierwszej połowie czerwca 2003 r. w USA, gdzie ukrywał się przed polskim wymiarem sprawiedliwości. Łotysz, uciekając przed polskimi or-

ganami ścigania, przemierzył praktycznie całą Europę, by dostać się przez Meksyk do USA. Kilkakrotnie zmieniał dokumenty oraz trzykrotnie poddał się operacjom plastycznym.

W ramach śledztwa ustalono, że Łotysz w latach 1997-1999 kierował międzynarodową kilkudziesięcioosobową zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym. W jej skład wchodził Rosjanie, Łotysze, Litwini, Ukraińcy i Polacy. Działała ona na terenie kilku krajów Europy, oprócz Polski w Czechach, Słowacji, Niemczech i na terenie Wspólnoty Niepodległych Państw.

Bandyści specjalizowali się w napadach z bronią na konwoje z pieniędzmi, banki, hurtownie, firmy, urzędy pocztowe oraz kantory wymiany walut. Jak ustalono, dokonali ich ponad 40.

W rozbicie grupy zaangażowana była policja z kilkunastu państw. Łącznie dokonano czterech ekstradycji członków gangu. Członkowie grupy zatrzymywani byli w Czechach i na Słowacji.

Komisarz generalny wzbudził niezadowolenie

Podpadł władzom

Virgilijus Bulovas, minister spraw wewnętrznych, oświadczył, iż jest niezadowolony, że informacją o możliwym dążeniu do Sejmu kowieńskich struktur przestępczych komisarz generalny nie podzielił się najpierw z nim. Zdaniem szefa resortu, takiej informacji na razie nie należało podawać do wiadomości publicznej.

W wywiadzie dla Radia Litewskiego Bulovas przypomniał, że według ustawy policja podlega rządowi, dlatego dla niego jest niezrozumiałe, dlaczego Vytautas Grigaravičius posiadając informację najpierw podzielił się z przewodniczącym Sejmu, który nie jest członkiem gabinetu ministrów.

Przypomnijmy, że komisarz generalny policji w poniedziałek po spotkaniu z marszałkiem Sejmu ogłosił, że około 10 osób ze świata przestępczego ma zamiar trafić do parlamentu, a także że przestępcy planują rozprawić się z nim. Grigaravičius powiedział dziennikarzom, że poinformował przewodniczącego Sejmu o śledztwie operatywnym, mogącym zburzyć system struktur przestępczych w Kownie.

Z kolei premier Algirdas Brazauskas oznajmił, że nic nie wie o przedstawicielach świata przestępczego figurujących na listach wyborczych do parlamentu i o których donosi komisarz generalny policji. Dla Radia Litewskiego premier powiedział, iż zażądał, aby Grigaravičius jak najszybciej przedstawił mu cały posiadany materiał o dążeniach przestępców do parlamentu i możliwym ich wpływie na przebieg wyborów. Brazauskas negatywnie ocenił publiczne oświadczenie komisarza generalnego o planach bandytów, nazwał je „politykierstwem”. „Oceniam negatywnie. Jest on kierownikiem statutowym i powinien postępować zgodnie z normami przewi-

Premier zażądał, aby Grigaravičius jak najszybciej przedstawił mu cały posiadany materiał o dążeniach przestępców do parlamentu i możliwym ich wpływie na przebieg wyborów

Fot. ELTA

dzianymi w ustawach. Jeśli są jakieś konkretne podejrzenia, powinny one być sprawdzone, informacja powinna być przedstawiona odpowiedniej osobie i należy przedsięwziąć stosowne środki. Jeśli chodzi o ten konkretny wypadek — to tacy ludzie powinni być wykreślani z list, jeśli są dostateczne dowody. Nie należy zaczynać od wszczynania hałasu w społeczeństwie” — powiedział premier. Zapytany, czy sam nie wie o wspomnianych przez szefa policji kandydatach, Brazauskas zapewniał, że nie wie nic, ale powiedział, że jest to „puszczona kaczka i nikt ją nie potrafi złapać”. „Nic mi nie wiadomo. Dziś rozmawiałem z panem Grigaravičiusem, z panem Pociusem (dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego), żadnej konkretnej listy tak i nie zobaczyłem. Żywię nadzieję, że taka lista znajdzie się w Głównej Komisji Wyborczej z dowodami. Następnie należy powziąć odpowiednie środki. W normalnym państwie powinno się tak postępować, a nie zajmować się propagandą” — twierdził szef rządu. Zapewniał też, że nie słyszał, aby struktury przestępcze dążyły do władzy.

Sprawa zostanie ponownie rozpatrzona

Songaila w zawieszeniu

Wczoraj Główny Administracyjny Sąd nie ogłosił oczekiwanego wyroku w sprawie powrotu na byłe stanowisko Algimantasa Songaila, byłego kierownika Służby Ochrony Granicy Państwowej.

Na zamkniętym posiedzeniu sąd wznowił rozpatrywanie sprawy od podstaw. Po rozpatrzeniu skargi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych będzie musiał zdecydować, czy zostawić wyrok z 7 maja, na

podstawie którego Songaila ma wrócić do pracy i otrzymać odszkodowanie. Postanowienie Głównego Sądu Administracyjnego byłoby ostateczne i nieodwołalne.

Dowódca pograniczników został ukarany zwolnieniem ze stanowiska 18 lutego br. przez ministra spraw wewnętrznych Virgilijusa Bulovasa. Songaila przyznaje, że popełnił nieduże wykroczenia, ale nie zasługuje na tak surową karę.

Kierowca i jego rodzina uniknęli nieszczęścia

Padające drzewo

W poniedziałek rano w Kownie 48-letni mężczyzna jadąc szosą zobaczył przed sobą padające na drogę drzewo. Gałęziami podrapało ono auto „BMW 520”. Kierowca, jego żona i dziecko nie ucierpieli.

Po wyjściu z samochodu mężczyzna zobaczył, że drzewo jest ścięte, tymczasem w pobliżu nie

dostrzegł żadnych ludzi. Wszczęto śledztwo w sprawie uszkodzenia mienia.

Wczoraj przed południem podejrzanych nie zatrzymano. Przypuszcza się, że pilowane suche drzewo pochyliło się w stronę drogi przypadkowo. Widząc skutki, drwale z pewnością długo się nie zastanawiając uciekli.

Kronika
kryminalna

Tragiczne skoki

W Wilnie, w poniedziałek około godz. 23 Departament Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa otrzymał zawiadomienie, że z mostu w Wołokumpi do Wilii skoczył człowiek i nie wypłynął. Tożsamość i płeć osoby zaginionej na razie nie ustalono. Strażacy-ratownicy od mostu do plaży przy ul. Olimpietiu przepłynęli łodzią i przeszukali brzeg rzeki, jednak w ciemnościach nikogo nie znaleźli. Trwa dochodzenie.

Wczoraj wileńska policja otrzymała zawiadomienie, że z dachu dziewięciopiętrowego domu na Antokolu spadł mężczyzna w wieku około 35 lat, który zmarł na miejscu.

Pijacki „pokaz”

W poniedziałek po południu do komisariatu policji rejonu kłajpedzkiego zatelefonowali mieszkańcy i zawiadomili, że ulicami miasteczka Gargždai jeździ z wielką szybkością i wykonuje „dziwne” manewry samochód „Ford Escort”. Funkcjonariusze wspomnianie auto zauważyli w pobliżu gmachu komisariatu i spróbowali je zatrzymać, ale kierowca tylko zwiększył szybkość i pojechał dalej. Pościg, do którego dołączyła inna, miejska, ekipa policyjna trwał aż do wsi Antkopčiai. W końcu jeden ze stróżów porządku oddał strzał w powietrze, następnie cztery razy wystrzelił w koła uciekającego samochodu. Gdy jedna opona „puściła”, samochód się zatrzymał, ale jego kierowca, 32-letni E. Š., stawiał opór i „obdarzył” policjantów potokiem obraźliwych słów. Pijanego mężczyznę musiano wyciągać z auta. Teraz oczekuje go zarówno kara administracyjna — za jazdę w stanie nietrzeźwym, jak i odpowiedzialność karna — za opór stawiany funkcjonariuszom.

Polowanie
na kłusowników

Funkcjonariusze ochrony środowiska w ciągu dwóch tygodni bieżącego miesiąca zatrzymali i ukarali grzywnami niemal 10 kłusowników, zarówno parających się łowieniem ryb jak i polowaniem. Mieszkaniec rejonu trockiego, polujący w lesie w Samninkai, został ukarany na sumę 800 litów, za to, że nie posiadał odpowiednich dokumentów. Natomiast dwóch mieszkańców Telsz po 800 litów zapłaciło za niewłaściwie wypełnione dokumenty. Mieszkaniec rejonu święciańskiego został zatrzymany przez inspektora ochrony środowiska za łowienie ryb z użyciem metalowej sieci. Mężczyzna zapłaci karę w wysokości 450 litów. Funkcjonariusze ustalili najbardziej „ulubione” miejsca kłusowników — to Niemen, Merkys, jezioro Nedzingė, Morze Kowieńskie.

Stronę na podstawie doniesień BNS i PAP przygotowała Irena Smilginis

Pracownicy Sodry nie chodzą po domach

Samozwańcy atakują emerytów

Samozwańcy, chodzący po domach, obiecujący przeliczyć emerytury i pobierający za to pieniądze — nie są pracownikami Sodry.

Kierownik wydziału komunikacji Nerijus Maliukevičius zapewnia, że pracownicy Sodry nie odwiedzają emerytów w domach, tym bardziej nie pobierają od nich pieniędzy. Wszystkie przeliczenia odbywają się w wydziałach terytorialnych, przy użyciu komputerowych programów. Tacy samozwańcy, proszący

różnych dokumentów i kilka litów „na odpowiednie procedury” objawili się już w Szawlach.

— Chociaż osoby te przedstawiają się jako pracownicy oficjalnych instytucji, nie mają one z nami żadnego powiązania. Na pewno ludzie ci pragną wzbogacić się na bezbronnych starszuchach — zapewnił Maliukevičius. W tym miesiącu emeryci otrzymają większe emerytury, ponieważ od 1 września została zwiększona wielkość ubezpieczonych dochodów.

Wypadki drogowe

Śmierć na co dzień

W poniedziałek rano we wsi Didžiasalis w rejonie wileńskim samochód „Nissan Sunny”, prowadzony przez 18-letniego V. Ch., który stracił panowanie nad autem, zjechał z drogi i uderzył w drzewo.

W wypadku zginął 23-letni A. B., znajdujący się w samochodzie. Ciało ofiary strażacy wydobywali z pogniecionego pojazdu za pomocą specjalnego sprzętu.

Kierowca z miejsca wydarzenia uciekł, jednak wkrótce odnaleziono

go i przesłuchano. Przyczyną wypadku była niebezpieczna szybkość, z jaką jechał samochód. Ustalono też, że sprawca nie posiadał prawa jazdy.

Tego samego dnia wypadek ze skutkiem śmiertelnym znotowano w Kłajpedzie. „VW Golf” potracił kobietę idącą przez przejście dla pieszych. 66-letnia poszkodowana zmarła w szpitalu. Okoliczności wypadku bada się, jednak zdaniem świadków, kobieta przechodziła na czerwone światło.

Pod „czujnym” okiem rodziców

Spadł ze schodów

W poniedziałek w Mariampolu, spadając ze schodów w domu ciężkie obrażenia odniosło 11-miesięczne dziecko.

Chłopczyka, który doznał urazu głowy odwieziono do szpitala. Medycy ustalili, że maleństwo ma

peknięcie czaszki i odesłali je do Klinik Kowieńskich.

Rodzice dziecka tłumaczyli, że znajdujący się w stojaczku chłopczyk spadł razem z nim z drugiego piętra. Policja bada okoliczności wypadku.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.

Rośnie zapotrzebowanie na leki przeciwko AIDS

Nowe zagrożenia i wyzwania

W ciągu najbliższych pięciu lat w całej Europie gwałtownie wzrośnie zapotrzebowanie na leki antywirusowe, potrzebne w pokonywaniu HIV, w związku z czym obecnie wygórowane ceny na te preparaty powinny się znacznie obniżyć — taką prognozę wydał Kees de Joncheere, doradca ds. Regionu Europejskiego w Światowej Organizacji Zdrowia podczas drugiej międzynarodowej konferencji „Europa a infekcja HIV oraz AIDS: nowe wyzwania, nowe możliwości”, mającej miejsce w ubiegły piątek w Wilnie.

Forum międzynarodowe zorganizowane przez rząd Litwy, Ministerstwo Zdrowia i Komisję Europejską na poziomie nie tylko naukowym, ale też politycznym z udziałem ministrów zdrowia państw regionu europejskiego, za podstawowy cel swoich dyskusji wysunęło ideę skupienia wszystkich sił i możliwości do walki z rozszerzeniem się AIDS i HIV.

— Nasze najważniejsze zadanie do wykonania jest zapisane w tych niepokojących danych, stale rosnącej liczbie chorych na AIDS i sięjących HIV — podkreślał Pavel Telicka, członek Komisji Europejskiej.

Według przedstawiciela Światowej Organizacji Zdrowia de Joncheere'a, wszystkie kraje Europy wkrótce powinny zacząć stosować nowe strategie, ażeby dostępność leczenia specyficznego zachorowania, jakim jest infekcja HIV, zapewnić każdemu, komu ono będzie potrzebne.

— Dokładnie rozumiemy, że obecne ceny leków są ogromnym obciążeniem budżetów poszczególnych państw — tłumaczył Kees de Joncheere.

Warto wspomnieć, że drogą negocjacji, odpowiednich porozumień międzynarodowych i rozmaitych zabezpieczeń nawet najbardziej kraje osiągnęły wielki postęp w kierunku obniżenia cen na leki. Niestety, w krajach Europy Środkowej, gdzie poziom utrzymania nadal pozostaje nie na dostatecznie wysokiej stopie, ceny leków są podobne do

Bieda i brak opieki zabijają kobiety

Zabójcza ciąża i poród

Z powodu komplikacji związanych z ciążą i porodem co minutę umiera na świecie jedna kobieta. 99 proc. z 530 tys. zgonów rocznie ma miejsce w krajach rozwijających się — wynika z raportu Funduszu Ludnościowego Narodów Zjednoczonych (UNFPA).

Raport ten ocenia powiązania między demografią a ubóstwem, dostęp do antykoncepcji i poprawę stanu zdrowia matek. Został opublikowany w 10 lat po spotkaniu w Kairze, kiedy to przedstawiciele 179 państw zobowiązali się do poprawy statusu kobiet i dostępu do ochrony zdrowia i metod planowania rodziny.

UNFPA zwraca uwagę, że chociaż w ostatnich latach aż 144 państwa podjęły działania zamierzające do ograniczenia śmiertelności ko-

Forum międzynarodowe z udziałem ministrów zdrowia państw regionu europejskiego, za podstawowy cel swoich dyskusji wysunęło ideę skupienia wszystkich sił i możliwości do walki z rozszerzeniem się AIDS i HIV

Fot. Marian Paluszkiwicz

tych jakie są w krajach Europy Zachodniej. A właśnie tu, w Europie Środkowej, z każdym rokiem sytuacja staje się coraz bardziej niepokojąca, ponieważ przy wspomnianym podobieństwie cen i ogromnej różnicy warunków życia w krajach Europy Środkowej obserwuje się stały wzrost liczby zainfekowanych i chorych na AIDS.

Mówiąc o zwalczaniu straszliwej dżumy XXI wieku, należy pamiętać, że tu w grę wchodzi nie tylko cena na środki medyczne, ale też cały zestaw innych, bardzo ważnych kwestii. Przede wszystkim właściwa kampania prewencyjna, wsparcie, opieka i oczywiście skuteczna kuracja.

Przedstawiciele organizacji międzynarodowych, jak też znani światowi specjaliści w dziedzinie leczenia AIDS, podkreślali, że wszystkie wymienione środki razem mogą przynieść dobre wyniki.

— Pieniądze na cele leczenia, to tylko połowa sprawy. Najgorsze z czym w ostatnich latach często się stykamy, jest kryzys wdrażania pozytywnych programów zwalczania wspomnianych chorób oraz brak dialogu pomiędzy różnymi organizacjami — zaznaczał w rozmowie z dziennikarzami Lars O Kallings,

specjalny wysłannik Sekretarza Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. AIDS/HIV w regionie europejskim.

Według danych Centrum AIDS obecnie na Litwie leczenie jednego pacjenta zarażonego wirusem HIV kosztuje ok. 30 tys. litów rocznie. Dla porównania w Unii Europejskiej leczenie jednego pacjenta kosztuje 15 tys. euro.

Dodajmy, że w tym roku na Litwie takie leczenie zostało przepisane dla 40 pacjentów.

Od roku 1988, kiedy to w naszym kraju zdiagnozowano pierwszy przypadek HIV, do dnia 6 września br. ogółem nalicza się 928 nosicieli HIV.

Na kilkudniowym forum w Wilnie został omówiony konkretny plan działań w celu powstrzymania epidemii HIV/AIDS w krajach Unii Europejskiej oraz krajach sąsiadujących z nią. Zostały też zaprezentowane najnowsze aktualia, tudzież wyniki badań przeprowadzonych w tej dziedzinie. Większość uczestników konferencji podzieliło zdanie, że nadchodzące lata są ostatnią szansą do wypracowania jednolitej strategii i taktyki w walce z okropnym, niszczycielskim wirusem.

Irena Mikulewicz

Możemy żyć 120 lat?

Młody senior

Wydłużyć swój wiek ludzie chcieli od zawsze, od dawna również wymyśla się cudotwórcze sposoby na wieczną młodość i zdrowie. Tymczasem obecni specjaliści od genetyki przekonują, że wielu z nas może świętować nawet swoje 120. urodziny! Starzejemy się więc za wcześnie. Co wobec tego przeszkadza człowiekowi ten proces opóźnić i jak to zrobić?

Jest to możliwe pod warunkiem jednak, że już w wieku 30 lat zaczniemy wspomagać naturalne procesy naprawcze organizmu, którego organy powoli zaczynają słabnąć. Doskonale do tego nadają się naturalne preparaty. Oczywiście dzięki nim nie unikniemy starości. Możemy jednak znacznie opóźnić jej nadejście i sprawić, że długo będziemy samodzielnie funkcjonować, ciesząc się z życia.

Sprawny mózg

Pracę naszego „osobistego komputera” — mózgu — skutecznie wspomagają preparaty z żeńszczenia, poprawiają one pamięć, i koncentrację uwagi. Jeśli zaś żeńszczeń jest skojarzony z miłorzębem japońskim, dodatkowo zwiększa się ukrwienie mózgu. Z kolei w połączeniu m. in. z witaminami, solami mineralnymi, lecytyną, kwasami omega-3 działa także przeciwmiażdżycowo, poprawia odporność, zapewnia elastyczność i szczelność naczyń krwionośnych, wzmacnia układ nerwowy. Preparatów z żeńszczenia nie powinny jednak zażywać osoby z podwyższonym ciśnieniem.

Silny organizm

Starzenie się układu odpornościowego sprawia m. in., że nieprawidłowo rozpoznaje on nieszkodliwe białka, w tym także i własne, co powoduje występowanie uczuleń i chorób z autoagresji. Na utrzyma-

Informacje o zdrowiu przez nieodpłatny telefon

Nie tylko o leczeniu

Od 1 stycznia 2005 r. mieszkańcy naszego kraju do pokoju przyjąć Ministerstwa Zdrowia będą mogli telefonować bezpłatnie. Informacja na temat działalności Ministerstwa będzie udzielana w dni pracy od godz. 8.30 do 17.30.

Objętość udostępnianej informacji ustalono po przeanalizowaniu pytań z jakimi się obecnie najczęściej zwracają do pracowników pokoju przyjąć Ministerstwa mieszkańcy. Dzwoniący pod nieodpłatny telefon otrzymają podstawową informację na temat trybu, miejsca oraz zakresu usług związanych z leczeniem oraz wzmacnianiem zdrowia świadczonych przez różne placówki zdrowotne. Pracownicy Ministerstwa udzielą mieszkańcom także informacji na temat prawa wyboru lekarza, trybu konsultacji różnych specjalistów z zakresu zdrowia społecznego. Tryb udzielania niezbędnej pomocy medycznej oraz

nie sprawności układu odpornościowego znakomicie wpływa zażywanie wyciągów z cytryńca chińskiego, który jest silnym antyutleniaczem. Działa też odczulająco, blokując wytwarzanie prostaglandyn.

Zdrowe stawy

Nasze stawy starzejąc się, wysychają i ścierają się, co powoduje bolesne dolegliwości. Skutecznie zapobiega temu zażywanie preparatów zawierających glukozaminę, której naturalna produkcja z biegiem lat spada. Jeszcze lepsze są preparaty, w których glukozamina jest skojarzona z chondroityną. Glukozamina korzystnie też wpływa na jędrność skóry, gdyż buduje włókna kolagenowe.

Prężne mięśnie

W mięśniach z upływem czasu coraz mniej jest włókien mięśniowych, a coraz więcej tkanki tłuszczowej i łącznej, wskutek czego mięśnie słabną. Dla zapobieżenia temu procesowi potrzebne jest łatwo przyswajalne białko. Dobrym źródłem takiego właśnie białka są niektóre produkty pszczele. Pylek kwiatowy i pierzga zawierają m. in. pełny zestaw 32 aminokwasów (w tym wszystkie te, których człowiek nie może samodzielnie wytworzyć). Mleczko pszczele także zawiera wielkie bogactwo aminokwasów oraz witamin, biopierwiastków, enzymów i hormonów.

Oczyszczony organizm

Jeżeli nasz układ moczowy z wiekiem zacznie gorzej funkcjonować, odtruwanie organizmu nie będzie należyte. Zdaniem specjalistów, zapobiega temu zażywanie wyciągu z czarnych jagód, wzbogaconego witaminą C.

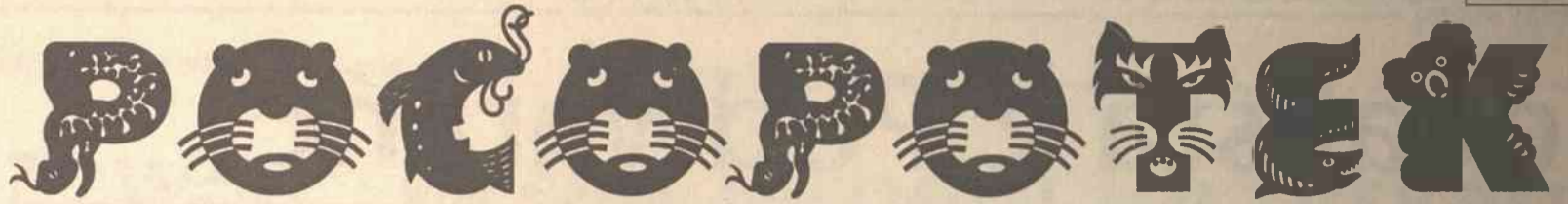
Opr. E. Sz.

E. Sz.

Wasza Pucułka

Cześć! Wczoraj na dobre pożegnaliśmy lato. 1 września nastąpiła kalendarzowa jesień, a 21 września – astronomiczna. Jeszcze nie widać tego złocistego kobierca ze spadających na ziemię liści, ale w powietrzu już czuć jesień. Cóż, witaj, JESIENI! Obiecujemy Cię kochać tak samo mocno, jak każdą inną porę roku.

SŁOWA JESIENI

Błysnęło zza chmur słońce,
las nagle ożył,
łśni czerwień sosen
i srebro brzozy.
To nie była tylko chwila:

znów jest pełno cieni,
wiatr w sosnach
śpiewa piosenkę
do słów jesieni.

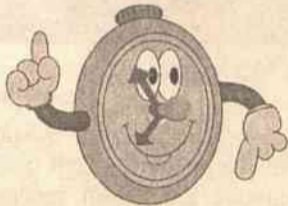
Czesław Janczarski

ALE DOWCIP!

Mama pyta Jasia:
– Jasiu, jaki przedmiot w szkole lubisz najbardziej?
– Dzwonek, mamusiu.

SZYBKO!

Szybko zbudź się, szybko wstawaj!
Szybko, szybko, stygnie kawa!
Szybko zęby myj i ręce!
Szybko światło zgaś w łazience!
Szybko, tata na was czeka!
Szybko, tramwaj nam ucieka!
Szybko, szybko, bez hałasu!
Szybko, szybko, nie mam czasu!
Na nic nigdy nie ma czasu...
A ja chciałbym przez kałuże
iść godzinę albo dłużej,
trzy godziny lizać lody,
gapić się na samochody
i na deszcz, co leci z góry,
i na żaby, i na chmury,
cały dzień się w wannie chlapać
i motyle żółte łapać
albo z błota lepić kule
i nie spieszyć się w ogóle...
Chciałbym wszystko robić wolno,
ale mi nie wolno.

Danuta Wawilow

POCZTA POCOPOTKA Obrazek z wakacji

Nad morzem z mamą

Nawet nie marzyłam o tak wspaniałych tegorocznych wakacjach. Latem z mamą zwiedziłam ciepły kraj – Grecję. Odpoczywaliśmy na półwyspie Kasandra, w małym miasteczku Chalchidiki. Mieszkałyśmy w hotelu „Atrium”, w którym spędziłyśmy wspaniałą tydzień. Kapałam się w spokojnym, lazurowym Morzu Śródziemnym. Zwiedziłam miasteczko i poznałam historię tego kraju.

Chalchidiki leży na trzech półwyspach: Atono, Sitionia i Kasandra, zwanych w Grecji trzema palcami. Najbardziej skalisty półwysep Atono. Na górze na wysokości 885 metrów zbudowane są klasztory, w których mieszka około 1500 zakonnic. Wznoszą się tu wspaniałe kościoły, których wnętrza upiększają ikony. Jednak do dziś nie ma tam elektryczności i dobrych dróg. Półwysep Sitionia, zwany środkowym palcem, wyróżnia się piękną przyrodą. Rosną tu sosny oraz drzewa oliwkowe. Półwysep Kasandra to miejscowość uzdrowiskowa, gdzie odpoczywają tysiące turystów. Piękna przyroda, małe miasteczko, dużo hoteli, kamieniste i piaszczyste brzegi bardzo słonego morza oczarowują wycieczkowiczów. Jestem zachwycona pobylem w Grecji. Zobaczyłam, jak wygląda tam życie. Świetnie odpoczęłam na łonie pięknej śródziemnomorskiej przyrody. Wdzięczna jestem mamusi za tak niepowtarzalną podróż.

Beata Ozarowska ucz. 5a kl. Awizeńskiej Szkoły Średniej

Wczasy z babcią

Tego lata z babcią jeździłam do Polski. Znajomi zabrali nas samochodem. Droga była bardzo długa, jechaliśmy całą noc. Do Gdańska przyjechaliśmy rano: jest to piękne i stare miasto. Spacerowałyśmy z babcią po starym rynku, oglądałyśmy piękną Starówkę, jadałyśmy pyszne lody, jakich tutaj w Wilnie nie ma. W czasie naszego pobytu odbywał się słynny Jarmark Dominikański. To jest jakby duży rynek na Starówce miasta. Można tam kupić wszystko: skóry, ubranie, wyroby wiklinowe, naczynia, upominki i wiele innych rzeczy. Kupiłam sobie owczą skórę, która teraz leży przy moim łóżku i przypomina mi Gdańsk. Któregoś dnia wybrałyśmy się do Sopotu. To jest piękne miasto nad morzem. Spacerowałam po moście, zwiedziłam gabinet figur woskowych. Zrobiłam zdjęcia z Charlie Chaplinem, Bruce Willis'em, siostrami syjamskimi oraz z Harry Potterem i jego przyjaciółmi. W Polsce spędziłam dziesięć dni. Do domu wracałam autobusem. Bardzo mi się podobało w Polsce, chciałabym tam wrócić jeszcze wiele razy.

Karolina Przyszlak ucz. 5a kl. Awizeńskiej Szkoły Średniej

Podróż do Turcji

Rozpoczęły się letnie wakacje. Bardzo się ucieszyłam, gdy z rodzicami postanowiliśmy udać się w podróż do Turcji. Była to wspaniała wycieczka. Przejeżdżaliśmy przez Polskę, Czechy, Słowację, Węgry, Rumunię i Bułgarię. Całą drogę obserwowałam przez okna samochodu odświeżające się widoki na szlaku. Jadąc przez Polskę widziałam sady ciągnące się po obu stronach szosy, dużo ładnych domków, mnóstwo kwiatów. W Jugosławii droga prowadziła przez długie wąskie tunele, wykute w skalistych górach. Zauważyłam, że w Rumunii żyje pracowity naród. Mężczyźni i kobiety pracowali na kukurydzianych polach. Rumunię i Bułgarię łączy most nad rzeką Dunaj. W Bułgarii obserwowałam winorośle i szerokie pola arburowe.

Nareszcie Turcja

Przybyliśmy do Istanbulu. Zaczęliśmy od zwiedzania miasta, m. in. wstąpiliśmy do muzeum tenisowego meczetu. Na bazarze kupiliśmy dużo upominków. Turcy częstowali nas herbatą. Urzekła mnie przyroda. Cieszyłam się każdym przeżytym dniem, słońcem i wodą. Na plaży było dużo wczasowiczów. Ich kolorowe stroje mieniły się w słońcu. Na brzegu morza zbierałam muszki do swojej kolekcji. Podróż pozostawiła niezatarte wrażenia.

Ewelina Pietkiewicz ucz. 5a kl. Awizeńskiej Szkoły Średniej

IMIENINY OBCHODZĄ

22 września
JOACHIM – opanowany i zrównoważony. Lubi pomagać ludziom w wyjściu na prostą z niepowodzeń i klęsk życiowych.

MAURYCY – energiczny, stale zajęty, na jego słowie można zawsze polegać. Dobry finansista, przemysłowiec lub kupiec. Zmienny. Żądny władzy.

23 września
TEKLA – wrażliwa na wszelką krytykę. Zmienna. Łatwo można ją wyprowadzić z równowagi. Uznaje tylko tę wiedzę, która oparta jest na metodycznych badaniach naukowych.

BOGUSŁAW – dobry, sprawiedliwy, czyniący pokój między zwaśnionymi. Często bardzo religijny. Opanowany, lubiący rodzinę.

24 września
GERARD – wojowniczy, doskonale umiejący się bronić oraz występować w obronie innych. Dzielny i odważny, o silnych cechach charakteru.

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
IMIENINOWE!

CZY POTRAFISZ...

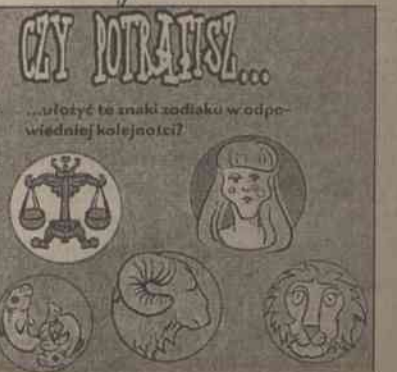
...z rozsypanych sylab ułożyć zdanie?

gle je rze kim
ką bo piel w
zio

JAK ZABAWA, TO ZABAWA!

KTO TO JEST?

Do tej zabawy potrzebujecie dużej płachty papieru i jak najwięcej rzeczy do malowania. Karton dzielimy na cztery części, jeśli Was jest czworo. Rysujemy sylwetkę człowieka i każdy z Was w swoim prostokącie wypełnia ją i koloruje, ale stara się (zasłaniając kartkę wszystkimi możliwymi sposobami), żeby inni nie widzieli, co i jak dorysowuje. Kiedy odślonicie przed innymi swoje dzieło, zdziwicie się, jak dziwaczna jest postać przez Was stworzona. Jak to z prawdziwymi twórcami bywa – wymyślcie jej imię, zawód, cechy charakteru, miejsce zamieszkania, wybierzcie ulubione lody i ulubiony sport, ale niech to wszystko jakoś pasuje do tego, jak „wasz człowiek” wygląda.

Między swemi

Idealista z Podwarańc

(Dokończenie ze str. 1)

Rolnictwo to ziemia. Twarde po niej chodzenie. Ciężka harówka nie zostawiająca czasu na sprawy bardziej abstrakcyjne, ze sfery ducha, twórczości. To reguła, ale w każdej regule są przecież wyjątki.

Poezja i proza

Już podczas nauki w szkole początkowej w Rostynianach pisał Edward, do spółki z bratem Wacławem, wiersze. Lata 50-te to ciągle zmiany w strukturze polskiego szkolnictwa na Wileńszczyźnie, więc kolejne klasy kończył Edward w Bujwidziskach, następnie w Mazuryszkach. Tu poezja wzięła chłopca na dobre, choć tylko w sensie poznawania twórczości klasyków. Rosyjskich. Język rosyjski wykladała w mazuryskiej siedmiolatce Regina Odyniec i potrafiła Edwarda w Puszkynie i Lermontowie rozkocharać. Pół wieku upłynęło, a nawet dziś były jej uczeń, choćby w środku nocy obudzony, mógłby godzinami recytować wiersze tych wielkich poetów.

Proza życia ma jednak swoje prawa. Kiedy w tych stronach zakładano kołchozy, ojca wybrano na sołtysa. W domu Brazisów często nocowało przyjezdne naczalstwo. Różni to byli ludzie. Jedni chwaliли komunizm i Rosję, aż się pijani walili do łóżka. Inni ostrzegali: ciężko będzie w kolchozie. Ile tylko możesz, kształć gospodarza, dzieci, żeby nie marnowały życia na skolektywizowanej roli.

Edwardowi nie trzeba było tego tłumaczyć długo. Potrzebę nauki czuł w sobie wyraźnie. A jednak wybrał specjalność z rolnictwem związaną, wstąpił do Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Wilnie. Ale nie bez znaczenia był również fakt, że w tym technikum placono stypendium. W wielodzietnej rodzinie każda kopiejka się liczyła.

Szukanie możliwości

Po ukończeniu technikum dostał skierowanie do Kibort (Kybartai), jako brygadzysta brygady stacji maszynowo-tractorowej (MTS — tak to się wtedy nazywało). Po rosyjsku, a tym bardziej po polsku nikt tu nie mówił. Starczyło Edwardowi kilku miesięcy, by język litewski opanował w stopniu tak dostatecznym, że to już zostało na całe życie.

Potem było wojsko, gdzie szkolił kierowców, następnie rozpoczął studia w Kubańskim Instytucie Rolnictwa w Krasnodarze. W połowie studiów przeniósł się do Akademii Rolniczej w Kownie, na wydział zaoocny, wykładając jednocześnie w Wileńskim Agrozoootechnikum, czyli w dzisiejszej Wyższej Szkole Rolniczej w Wojdatkach. Po czterech latach nastąpiło to, co można by formalnie nazwać wielkim skokiem w karierze: na kolejne pięć lat został głównym inżynierem i kierownikiem działu w Ministerstwie Rolnictwa republiki. Sukces niby poważny — ilu z Wileńszczyzny mogło się wtedy pochwalić pracą w ministerstwie? Pensja bardzo dobra, ale po-

Edward Brazis (siedzi na ziemi od lewej) u nóg ulubionej nauczycielki Reginy Odyniec, Mazuryszki, 1952 r.

Fot. archiwum

zytecznej roboty za mało, sama biurokratyczna pisanina. Służbowe zwiedzanie gospodarstw po całej republice, owszem, było bardzo interesujące, lecz wymóg, by każdy pracownik ministerstwa z każdej podróży przywoził jak najwięcej materiałów kompromitujących ludzi rzetelnie pracujących, był nie do zniesienia. Na próby dostarczenia pozytywnego sprawozdania kierownictwo mówiło: „Posłaliśmy ciebie, żebyś pracował, a nie balował! Zmarnowałeś tylko diety”. Taki był system. Kierownictwo musiało mieć w każdej chwili dostateczną ilość informacji o „niedociągnięciach” swych podwładnych w rejonach, bo przecież musiało być „mądrzejsze”. Rok 1971 — i decyzja, której wielu kolegów urzędników nie mogło zrozumieć. Kierownik działu w ministerstwie i idzie na przewodniczącego kolchozu? A tym bardziej do Suderwy, gdzie dotychczas żadnych większych osiągnięć nie było.

Dziś Edward wspomina lata 70-te jako najlepsze chyba w całym życiu. Rodzinie mogło to wyglądać inaczej, bo mąż i ojciec był ciągle poza domem. Budowanie ferm, dróg, melioracja — to zajmowało czas od świtu do nocy. W soboty i niedziele też. Drogi — to był szczególny problem. Porządnych w okolicach Suderwy po prostu nie było. Tylko polne, wyjeżdżone konnymi furmankami. A przepisy były takie, że rejonowy zarząd dróg mógł tylko remontować istniejące, nowych zakładać nie miał prawa. Co w tej sytuacji robić? Tam, gdzie było trzeba, wykaszalo się pas zboża, kukurydzy, puszczało się na tydzień, choć i bez większej potrzeby, traktory, a potem zapraszało się komisję: proszę, tu jest droga, która wymaga remontu. I sypało się nową, wygodną, żwirową, a potem i asfaltową. Głównym inżynierem w rejonowym zarządzie dróg był wtedy Gediminas Paviršis, także funkcje w zarządzie budowy mostów pełnił Alis Vidūnas. W tamtych czasach można się było z nimi jakoś łatwiej dogadać.

Jeśli ktoś powie o Brazisach, że

to ludzie o temperamencie choleryków, nie będzie to raczej prawda. Żmudzka flegma i spokój. Żadnych emocji. A mimo to słynął Edward w tamtych czasach jako ten, który przed mówieniem w oczy prawdy nigdy się nie powstrzyma. Gorący i często „niebłagonadziejny”. Jak tylko jakaś narada, konferencja czy plenum — całe prezydium bladło, gdy wchodził na trybunę. Walił prosto z mostu o idiotyzmach partyjnego zarządzania, wytykał błędy, z pomocą czterech działów arytmetycznych czarno na białym dowodził bezsensu tego czy innego partyjnego poczynania. Władzom nie mogło się to podobać. Trzymały Suderwę stale pod lupą. Za ciężką harówkę zbierał przewodniczący tylko nagany i upomnienia. Mimo niezaprzeczalnych osiągnięć gospodarstwa, po sześciu latach musiał odejść. Z partią wiele się nie zwojuje.

Dwa lata sprawował funkcje głównego energetyka i kierownika grupy patentów w Instytucie Fizyki Akademii Nauk republiki. I tu nie obyło się bez ekscesu, po którym mniej wtajemniczeni dziwowali się: „Solidny z tego Brazisa pracownik, ale żeby tak samego ministra za kłapy i tarmosić — to jednak chyba za wiele”. Nie był to minister, tylko facet, który na pewno zasłużył, by dostać publicznie po mordzie, fama jednak po ludziach poszła o ministrze.

W międzyczasie było pilne zamówienie z Moskwy na opracowanie etalonów czystości wody i powietrza w okolicach, gdzie miała stanąć siłownia atomowa. W pracy tej położył wielkie zasługi. I związał się z tamtymi stronami na długo.

Polskość w Turmoncie

W Turmoncie spędził ponad dwadzieścia lat. Znowu kierował gospodarstwem. Był kilkakrotnie wybierany na deputowanego do rady rejonowej, wyrobił sobie pozycję powszechnie szanowanego specjalisty, rolnika. Twierdzi, że ta praca ciągała go z jednego bardzo ważne-

go powodu: kierując gospodarstwem zespołowym, czyli, mówiąc konkretnie, kołchozem, można dla ludzi zrobić wiele dobrego, pożytecznego. Jeśli się tylko tego chce i do tego świadomie dąży. Jeżeli nie, można też wiele naszkodzić i wyrządzić ludziom krzywdę. W Turmoncie wrogów czy pokrzywdzonych nie zostawił.

Jak tylko pod koniec lat 80-tych zaczął się polski ruch, natychmiast do niego się włączył. Mało zostało w Turmoncie Polaków miejscowych. Może piąta część tylko. Większość to przybyłszy z sąsiedniej Bralszyszczyzny, których za czasów sowieckich ściągano jako siłę roboczą, załatwiając paszporty, zameldowanie i mieszkania. Inni to przesiedleńcy ze wsi, w których miejscu stała siłownia atomowa. Kiedy pojawiła się możliwość wysyłania dzieci na wycieczki i kolonie do Polski, liczba uczniów w tamtejszej szkółce niedzielnej zauważalnie wzrosła: zaczęły przychodzić dzieci również z rodzin Litwinów, Rosjan starowierców, których tu od dawnych czasów wielu zostało. Ze starszych polski zna tu praktycznie każdy. To warunkuje przeszłość. Ile polskości przetrwa — to będzie zależało, na ile potrafi ona dowodzić swej atrakcyjności. W Turmoncie, obok Wisagini nawiązał też pierwszy kontakt z profesorem Prunskienė, która była zaangażowana w sprawy związane z siłownią atomową.

Otworzyć społeczeństwo

Jest Edward wnikliwym obserwatorem życia politycznego w państwie. To, co obserwuje, nie napawa go optymizmem. Wbrew popularnym sloganom i hasłom o budowaniu społeczeństwa otwartego, mamy, jak twierdzi, coś zupełnie odwrotnego. Istnieją hermetycznie zamknięte klany, koterie. Walczą ze sobą zaciekłe — o wpływy, władzę, pieniądze. Skandale polityczne, jakich mamy ostatnio mnóstwo, to tylko drobna część wielkich afer autorstwa partyjnych elit powiąza-

nych ściśle ze światem kapitału, jak też przestępczym. Jeśli wychodzą na jaw, to tylko wskutek ścierania się interesów różnych ugrupowań. Bynajmniej nie z woli sprawiedliwości. Większość machinacji nigdy nie wychodzi na jaw.

Jest Edward przekonany, że tę nienormalną sytuację koniecznie trzeba zmieniać. Tylko kto się tym zajmie? Z obecnych liderów politycznych nikt. Każdy jest powiązany w ten czy inny sposób z pewną grupą interesu, wielu ma na swoim koncie udział w sprawach, którymi musiałyby się zająć organy ścigania...

Dostęp ludzi porządnym, uczciwych do zarządzania państwem jest maksymalnie utrudniony. Elektorat zaś, czyli zwykli obywatele, mają do wyboru tylko między tą czy inną siłą partyjną. Społeczności lokalne zostały ustawowo pozbawione możliwości wystawiania w wyborach swoich autentycznych przedstawicieli. Maksymalne upartyjnienie wyborców, łącznie z samorządowymi, udaremnia praktycznie wszelkie kroki w kierunku prawdziwej demokracji.

Owszem, że na każdej liście partyjnej są też ludzie uczciwi, porządni. Tacy, którzy ośmieliliby się walczyć z systemem. Jednak umieszczono ich tak nisko, że żadne rankingowanie nie pomoże im w trafieniu do parlamentu. Zgodził się na kandydowanie do Sejmu z ramienia partii Prunskienė. Swoje szanse ocenia jednak trzeźwo. Na temat zbliżających się wyborów ma zdanie wielce oryginalne. Otóż wyjściem najlepszym byłoby, gdyby ludzie te wybory masowo zignorowali, stawili się do urn w ilości nie przekraczającej 20 proc. Musiano by uznać wybory za nieodbyte, a wtedy po zmianie ordynacji wyborczej, ograniczając kompetencje partii i maksymalnie popierając inicjatywę oddolną, prezydent rozpiąłby nowe wybory do Sejmu. Dałoby to możliwość wprowadzenia do władz nowych, nieskompromitowanych ludzi spoza dotychczasowych układów, a także wyregulować finansowanie kampanii wyborczej w taki sposób, by uniezależnić polityków od prywatnego kapitału. Wie, że taki wariant niełatwy jest do przeprowadzenia, potrzebne jest bowiem zrozumienie celowości takich radykalnych reform przez prezydenta oraz zmiana mentalności elektoratu, jego odpowiednie zorganizowanie. Te zmiany muszą jednak z czasem nastąpić.

I znów poezja

Ma Edward Brazis w swoim życiorysie również kilkuletni okres pracy w redakcji „Kuriera”, w latach 1988-90. Poznał tu wtedy Leokadię Komaiszkę, z którą kontakt utrzymuje do dziś. Dzięki tej znajomości i współpracy powstała książeczka — wydany w Liege zbiór wierszy Edwarda „Milej chaty próg”. „W późny wieczór wyjdę ja na drogę / Wspominając całe życie swe...”. Wpływ Lermontowa ewidentny.

Jan Sienkiewicz

Formuła 1 – W niedzielę kierowcy Formuły 1 wystartują w wyścigu o Grand Prix Chin

„Rozgrzewka” przed letnimi igrzyskami

W niedzielę po raz pierwszy w historii kierowcy Formuły 1 wystartują w wyścigu o Grand Prix Chin.

Wyścig odbędzie się na torze wybudowanym pod Szanghajem nakładem 325 milionów dolarów.

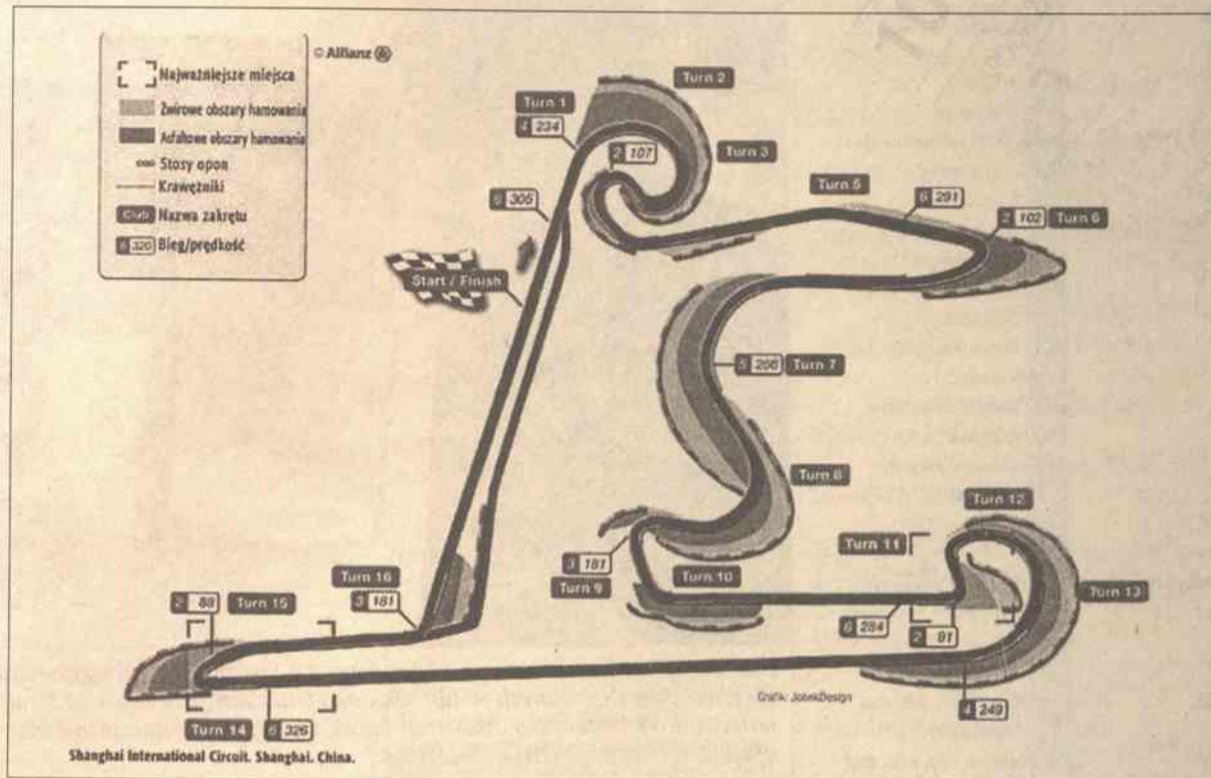
Jest to jeden z dwóch torów jakie otworzono w tym roku. Na wiosnę debiut w kalendarzu mistrzostw świata odnotowała Grand Prix Bahrajnu, rozegrana na obiekcie wybudowanym na pustyni.

Obydwie imprezy mają zapewnione miejsce w cyklu Grand Prix przez najbliższe siedem lat, na mocy umowy podpisanej z Międzynarodową Federacją Samochodową (FIA).

Kiedy w prasie pojawiły się pierwsze informacje o planach budowy nowoczesnego toru w Chinach dziennikarze podkreślali, że nie ma lepszego miejsca w tym kraju na organizację wyścigu Formuły 1 niż Szanghaj, będący jedną z najnowszych i najprężniej rozwijających się metropolii świata.

W dodatku zawsze Szanghaj był postrzegany jako symbol stopniowego otwierania się Chin na resztę świata, a nawet określany mianem „prawdziwie kapitalistycznej enklawy w największym mocarstwie komunistycznym świata”.

Chiny starały się o organizację zawodów Formuły 1 ponad dekadę, unowocześniając istniejący tor

W niedzielę zawodnicy będą mieli do pokonania 56 okrążeń o łącznej długości 305 kilometrów

Fot. archiwum

do wyścigów samochodowych na przedmieściach Zhuhai. W 1998 roku GP Chin znalazła się nawet w prowizorycznym kalendarzu MŚ, ale została wykreślona ponieważ kontrola obiektu wykazała, że jest on niezgodny ze światowymi standardami. Przychylność FIA zyskały dopiero przedstawione trzy lata temu projekty i założenia realizacyjne budowy nowego toru w Szanghaju.

Szczególną aktywnością w promowaniu tego pomysłu wykazał się wiceprezes FIA, Bernie Ecclestone, który — wobec wprowadzonego w Unii Europejskiej całkowitego zakazu reklamy środków tytoniowych — konsekwentnie realizuje plany ekspansji Formuły 1 w Azji.

Wynikiem tego jest m.in. wprowadzenie do kalendarza Grand Prix Malezji w 2000 roku, a także

bardzo prawdopodobny debiut GP Turcji, która może zostać zorganizowana już w przyszłym sezonie. Tor w Szanghaju zaprojektował Niemiec Hermann Tilke, który jest autorem torów w Bahrajnie i Malezji. Zawody Formuły 1 są jednym z dwóch najbardziej oczekiwanych wydarzeń sportowych w tym kraju. Równie dużym zainteresowaniem cieszy się pierwszy mecz ligi NBA,

która właśnie tu zainauguruje sezon pod koniec października. Zmierzą się w nim zespoły Sacramento Kings oraz Houston Rockets, w którym występuje pierwszy Chińczyk grający w NBA — Yao Ming.

Władze Chin podkreślają jednak, że te wszystkie imprezy są tylko „rozgrzewką” przed letnimi igrzyskami olimpijskimi, które w 2008 roku odbędą się w Pekinie. Wobec wielkiej fety jaką na najbliższy weekend zapowiadają organizatorzy GP Chin, jakby na dalszy plan schodzi rywalizacja kierowców, w której już na początku września rozstrzygnęły się losy tytułów mistrzowskich wśród kierowców (zdołał Niemiec Michael Schumacher) oraz konstruktorów (zwyciężył team Schumachera — Ferrari). W ostatnich trzech wyścigach sezonu walka toczyć się będzie o pozostałe miejsca na podium zarówno w rywalizacji indywidualnej jak i drużynowej.

Już na miesiąc przed wyścigiem organizatorzy sprzedali blisko 150 tysięcy biletów. Wejściówki były w cenie od 370 do 3700 yuanów (44 do 447 dolarów), co dla większości mieszkańców Chin jest dużym wydatkiem i zważywszy na fakt, iż średnie roczne zarobki wynoszą tu 1000 dolarów.

Real Madryt – Mariano Garcia Remon nowym szkoleniowcem

Trener Camacho ma dość

Po czterech miesiącach pracy, Jose Antonio Camacho zrezygnował z funkcji trenera Realu Madryt. Powód — nie mógł się dogadać z piłkarzami, którzy nie lubią ciężkiej pracy. Jego następcą został Mariano Garcia Remon, były bramkarz Realu.

Camacho podał się do dymisji po dwóch kolejnych porażkach: z Bayerem Leverkusen 0:3 w Lidze Mistrzów oraz z Espanyolem Barcelona 0:1 w lidze hiszpańskiej. W meczu z Espanyolem posadził na ławce rezerwowych m.in. Raula i Davida Beckhama, dwóch „galacticos”. Koloni dwaj — Zinedine Zidane i Luis Figo są kontuzjowani. Prezes Florentino Perez prosił Camacho, by się za-

stanowił przed podjęciem ostatecznej decyzji, ale ten nie zmienił zdania.

— Myślę, że ten zespół gra źle, nie spełnia oczekiwań, a ja nie jestem w stanie mu pomóc. Mam swoją wizję prowadzenia drużyny i treningów. Nic, co robiliśmy na treningach, nie miało odzwierciedlenia podczas meczów. Kocham ten klub i dlatego odchodzę wcześniej, by mój następcą mógł zarządzić sytuacją, zanim stanie się jeszcze gorzej — powiedział Camacho.

Camacho, który przez 15 lat grał w Realu jako obrońca, znany jest z twardej ręki i szybkich decyzji. Nie cacka się z piłkarzami, choćby byli najwięksi na świecie. Pędzi ich do pracy i wymaga bezwzględnie zaangażowania i realizacji jego taktyki na boisku. Gwiazdom Realu aplikował nawet trzy treningi dziennie, co znosili z coraz gorzej udawaną niechęcią. Do otwartego buntu nie doszło, jednak mina posadzonego na ławce podczas meczu z Espanyolem Raula, świętości Realu, mówiła jedno — z tym panem nie chcemy mieć nic wspólnego. Camacho był pierwszym od lat trenerem, który nie wystawił słabego od kilkunastu miesięcy Raula w podstawowym składzie. W 1998 roku, gdy pierwszy raz został trenerem Realu, zrezygnował po 23 dniach, ponieważ ówczesny prezes nie chciał zatrudnić specjalisty od gimnastyki, którego pole-

Camacho nie mógł się dogadać z piłkarzami
Fot. archiwum

cał Camacho. Nowym trenerem Realu, czwartym w ciągu ostatnich 15 miesięcy, został Mariano Garcia Remon, dotychczasowy asystent Camacho. Był bramkarzem Realu w latach 1971 — 1985, zdobył z nim sześć tytułów mistrza Hiszpanii. Nikt nie wie, jak długo zostanie. Być może długo, jeśli Perez nie znajdzie dobrego kandydata. Hiszpańska prasa spekuluje, że będzie rozmawiał ze Svenem Goranem Erikssonem, selekcjonerem reprezentacji Anglii.

Wbrew pozorom, stanowisko trenera Realu Madryt obecnie wcale nie jest najbardziej atrakcyjnym miejscem do pracy. Trzeba umieć zrezygnować ze swoich ambicji i zaakceptować kaprysy gwiazd, których jest coraz więcej. Trudno pracować w klubie, gdzie pierwsze skrzypce gra szef marketingu.

600. mecz Giggsa w barwach Manchesteru

Piłkarz wszechstronny

Ryan Giggs świętował w poniedziałek 600. występ w barwach Manchesteru United. Jego zespół wygrał 2:1 z Liverpoolem, a Walijszyk dołączył do grona takich „lojalnych” piłkarzy Manchesteru jak Bobby Charlton (759 występów) i Bill Foulkes (688).

Giggs rozpoczął grę w Manchesterze United jako 14-latek, w sezonie 1990/1991 zadebiutował jako senior. Fantastyczny drybling, świetne tempo i perfekcyjne opanowanie piłki predystynowały go na następcę George'a Besta, genial-

nego irlandzkiego skrzydłowego. Giggs potwornie rozwinął swój talent, zdobywając z „Czerwonymi Diabłami” ośmiokrotnie mistrzostwo Anglii i czterokrotnie Puchar Anglii.

Zabłysnął w 1999 roku, kiedy przedarł się przez obronę Arsenalu, by zdobyć najbardziej widowiskową bramkę w historii rozgrywek o Puchar Anglii, w tym samym roku poprowadził Manchester do zwycięstwa w Lidze Mistrzów. Jedyną „ryś” w karierze Giggsa są jak dotąd porażki reprezentacji Walii w eliminacjach mistrzostw świata i mistrzostw Europy.

Tyler Hamilton na doping

„Mieszana” krew

Amerykański kolarz Tyler Hamilton, mistrz olimpijski w jeździe indywidualnej na czas, został przyłapany na stosowaniu doping metodą przetaczania krwi.

pozytywny wynik próbki A musi być jeszcze potwierdzony przez kontreksperytę. 33-letni Hamilton pierwszy test antidopingowy przeszedł 19 sierpnia, podczas igrzysk olimpijskich w Atenach. Drugi raz został poddany badaniu 18 września. W obydwu przypadkach w organizmie Amerykanina wykryto

mieszanie czerwonych krwinek, co wynika z transfuzji krwi, uznananej za metodę dopingową. Jeźdźca w szwajcarskiej grupie Phoenix Hamilton w lipcu startował w Tour de France. Wycofał się z rywalizacji na jednym z pirenejskich etapów. W sierpniu w Atenach zdobył złoty medal olimpijski w jeździe indywidualnej na czas. W odbywającym się obecnie wyścigu Vuelta a España wygrał 11 września ósmy etap (czasówka), po czym pięć dni później wycofał się z imprezy, tłumacząc to problemami żołądkowymi.

Pomocnik Realu Madryt, David Beckham przyznał, że był zaskoczony decyzją trenera Jose Antonio Camacho o rezygnacji ze stanowiska. Jednak podkreśla, że nic mu nie wiadomo o jakichkolwiek problemach na linii szkoleniowcy — zawodnicy. „Nie znałem Camacho tak dobrze jak inni piłkarze czy kibice, był miłym człowiekiem i dobrym fachowcem — powiedział Beckham. — Wielka szkoda, że odszedł, to dla mnie niespodzianka, ale szanuję jego decyzję. Teraz jednak musimy sobie radzić bez niego”.

Stronę na podstawie PAP i „Rzeczpospolitej”
przygotował Walenty Dunowski

6.00 Dzień dobry
9.00 Ludzie jak ludzie
9.55 Film anim.
10.50, 17.30 S. „Iżnow
ci Stywensonowie”
11.15 Reality show „Uczeń”
12.00 Wieczorny
autograf
12.45 Popołudnie
z Čekuolisem
13.15 Pytanko
13.30 Drogi.
Samochody. Ludzie
14.00 Niezłoslwie
14.55 Dobry nastrój
16.30 Filmy anim.
17.20 Wiadomości (ros.)
18.05 Film anim.
18.30 Dziennik
18.45 S. „Komisarz Rex”
19.40 Blisko — daleko
20.25, 22.09 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.10 Wybory do Sejmu
22.10 Poglady Bartkusa
23.00 Wiadomości
23.10 Thriller
„Hypercube: Cube 2”

2
14.50 Filmy anim.
17.25 Trembita
17.40 Magazyn
wspolnot narodowych
17.55 Menora
18.10 Podróże
18.40 Styl
19.30 Wiadomości
20.00 Znamiona czasu
20.50 Asystent na jeden dzien
21.30 Panorama
22.10 Dokumentalistyka
swiatowa
23.05 Pokolenie pieniadza

4
6.30 Rowerowy show
6.50 Filmy anim.
7.45 Reality show
„Sejmowy hotel”
8.15 Okna
9.10 S. „Libertada”
10.05 S. „Luz Maria”
10.55 Kocha, nie kocha.
Randka w ciemno
11.55 Film akcji „Ekstremalści”
13.25 Filmy anim.
15.00 S. „Luz Maria”
16.40 S. „Libertada”
17.40 Okna
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra
„Chwila szczescia”
20.00 Rowerowy show
20.20 Narodowa liga muzyczna
21.25 Reality show
„Sejmowy hotel”
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Nasli Bridges”
23.40 S. „Strażnik”
0.40 ABC zdrowia

12.50 Szczerze. Magazyn
stylu zycia
13.25 S. „Gliny”
14.30 S. „Czarne zwierciadlo”
18.30 Sąd
19.15 Pora zmierzchu
20.00 Wiadomości
20.20 Pytaj
21.20 S. „Agent bezpieczeństwa
narodowego”
22.30 Wiadomości
22.40 S. „W obliczu
zagrozenia”
23.40 S. „Narodziny Burzuja 2”
0.40 Rozrywki SMS
2.40 — 5.00 Telegra
„Rozbierz mnie”

3
7.05 Telesklep
7.20 Film anim.
7.45 Pomoc TV
8.15 Nomeda
9.10 S. „Dzikuska”
10.10 S. „Potok
namietnosci”
11.10 Nie zgadzam sie
12.20 Komedia „Pulapka
na turystow”
14.05 Dla dzieci
15.45 S. „Rebeka”
16.40 S. „Dzikuska”
17.40 Nomeda
18.45 Wiadomości
19.10 Ekipa
21.00 Pomoc TV
20.30 Labirynty
21.30 Film krym. „Koledzy”
22.45 Wiadomości
23.15 S. „Files”
1.10 S. „Zonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Stolica
8.40 Prawo
i czlowiek
9.05 Podoba sie
— ogladaj
9.15 S. „Julia na wieki”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 S. „Syrenka”
11.30 Nowosci
kulturalne
11.50 Romantyka romansow
12.30 Kto jest
gospodarzem domu
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 Hazard SMS
14.15 S. „Czerwona kapela”
15.00 Wiadomości
15.10 Petersburg:
czas i miejsce
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.15 Film fab. „Powrot Buddy”
17.45 S. „Zwyczajne prawdy”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.25 Dach
19.45 S. „Syrenka”
20.55 S. „Czerwona kapela”
21.40 Wiadomości
22.00 Z Wilna
22.20 Stacja marzeń
23.00 Świat kobiety
23.30 Orientacja SMS

7.30 Światło Ewangelii
8.15 Program muz.
8.30 Bądźmy zdrowi
9.00 Prowincja
9.25 Koncert
9.50, 19.55 Nieruchomości:
kupno, sprzedaż,
zamiana, dzierzawa

17.05 Film fab.
„Świątobliwość”
19.00 Od wypłaty
do wypłaty
19.25 Świat książek
20.05 Film fab.
„MacMastersowie”
22.00 Film dok.

TANGO TV
10.10 Telesklep
10.25 Film anim.
10.50, 14.00 Tangorama Live
12.15 S. „Tarzan”
13.10 S. „Xena”
15.30 Film anim.
16.00 Inny świat
17.00 S. „Szpieg”
18.00 Film anim.
18.30 Film anim.
18.30 S. „Xena”
19.30 Tangorama Extreme
21.00 S. „Kobra”
22.00 Komedia „Intymne
części ciała”
24.00 Znajomość SMS

TV POLONIA
7.00 Kawa czy herbata,
w tym Pogoda
o 7.30, 8.00, 8.30 oraz
Wiadomości
(skróty) o 7.32, 8.02, 8.32

9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Cafe Serio
9.25 Kawa czy herbata
10.02 Wiadomości — skróty
10.05 Budzik
— program dla dzieci
10.30 S. „O dwóch takich,
co ukradli księżyc”
11.00 „Zielona karta”
— telenowela
11.25 30 ton! — lista, lista,
lista przebojów
— magazyn muzyczny
11.55 Anna Dymna:
Spotkajmy się
— magazyn
12.25 Plus minus — magazyn
ekonomiczny
12.50 Powstańcy
— cykl o Powstaniu
Warszawskim
13.00 Wiadomości
13.10 S. „Pokój 107”
13.40 Wieści polonijne
— magazyn
13.55 „Plebania”
— telenowela
14.20 Zapis czasu:
„Co dalej z tobą,
Karolinko?” — film dok.
15.05 Piękniejsza Polska
— magazyn
15.30 Warto rozmawiać
— talk-show
16.16 Kultura
16.20 Warto rozmawiać
— talk-show
17.05 Budzik —
program dla dzieci
17.30 S. „O dwóch takich, co
ukradli księżyc”
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.25 Jak żyć? — reportaż
19.00 Selekcja — program
wojskowy
19.20 Miliard w rozumie
— telerumiej
19.45 Anna Dymna:
Spotkajmy się
— magazyn
20.10 Powstańcy
— cykl o Powstaniu
Warszawskim
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości

Dla oceny społeczeństwa przedstawiono 12 najlepszych projektów studentów Wileńskiej Akademii Sztuk Pięknych, zrealizowanych w ub. roku akademickim. Wystawa „12” otwarta została w galerii „Akademia”, należącej do Wileńskiej Akademii Sztuk Pięknych. Premie pieniężne — po 1500 Lt — autorom wystawy ufundował bank „NORD/LB Lietuva”
Fot. ELTA

ul. Pylimo 17

Repertuar
na 22 września

WIELKA SALA

„Sindbad: legenda siedmiu mórz” — 22-23.09
— godz. 12.45, 14.30.

„Nie za, nie przeciw, lecz całkiem odwrotnie” — 22-23.09 — godz. 18.45, 21.15.

„Król Artur” — godz. 16.15.

SALA 88

„Troja” — 22-23.09 — godz. 20.15.

„Purpurowe rzeki II: aniołowie Apokalipsy” — 22-23.09 — godz. 14.45, 18.15.

„Mikroświat” — 22-23.09 — godz. 13.00, 16.45.

Instalujemy komplety telewizji satelitarnej i lokalnej (ponad 200 programów). Kredyt, gwarancja.

Tel. 216 60 48, 8 659
63384, 8 684 54298

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzisiejsza kwadratura Księżyca do Marsa może utrudnić Twoje kontakty z otoczeniem. Jej wpływy nie są zbyt przyjazne. Należy więc uważać na słowa, aby nikogo nie zranić. Staraj się jak najwięcej czasu poświęcić sprawom społecznym.

BYK. Dzisiaj trudno będzie o dobrą współpracę. Roztargnienie i nadmierna pobudliwość sprawią, że możesz mieć problemy ze zwierzchnikami. Dobre porozumienie z kolegami gwarantuje pomyślność i sukcesy.

BLIŹNIĘTA. Sprawy sercowo-uczuciowe zdominują dziś Twoją uwagę. W stałych związkach niewykluczone kłótnie z byle powodu. Powstałe dziś konflikty trudno będzie załagodzić. Radzę bardziej niż zwykle uważać na wypowiedzane słowa.

RAK. Dzień podobny do wczorajszego. Szczególnie godziny popołudniowe zapowiadają się przyjemnie. Później nastąpi pogorszenie samopoczucia, co niekorzystnie odbije się na relacjach z otoczeniem. Oferta dodatkowego zarobku może być kusząca.

LEW. Dzisiaj należy się liczyć z brakiem równowagi i harmonii wewnętrznej. Praca nie sprawi Ci większej satysfakcji. Zrezygnuj z zajęć wymagających koncentracji. Mimo wysiłków nie poradzisz sobie z nimi.

PANNA. Trudny i niezbyt udany dzień. Od rana możesz odczuwać zniechęcenie i brak jakichkolwiek bodźców do pracy. Nie poddawaj się jednak apatii ani złym nastrojom. Bądź bardziej aktywna i nie poprzestawaj w pół drogi do celu. Nie absorbuj też nadto swojej uwagi sprawami innymi.

WAGA. Tak w sprawach zawodowych jak i osobistych możesz oczekiwać samych przyjemnych zdarzeń. Uważaj tylko, aby zbyt roztargnienie i nadmierne emocje nie pokrzyżowały Ci planów. Wtedy wszystkie korzystne okazje i możliwości rozmyją się w Twoich marzeniach.

SKORPION. Dzień wypełni Ci ważne sprawy i obowiązki. Brak czasu na odpoczynek i ciągła gonitwa spowodują, że niektóre Twoje decyzje mogą być błędne. Rozważa i ostrożność są bardzo ważne.

STRZELEC. Dzień rozpocznij od filiżanki ziółek uspokajających. W pracy nie podejmuj się zadań ponad swoje siły. Nie będziesz w stanie im poddać. Unikaj też dyskusji i przepychanek słownych ze współpracownikami.

KOZIOROŻEC. W pracy nie wszystko ułoży się według Twoich planów. Dla świętego spokoju i zachowania dobrych stosunków ze współpracownikami, będziesz musiał zrezygnować z niektórych projektów. Zwierzchnicy mogą wymagać od Ciebie zbyt dużych poświęceń.

WODNIK. Dzień niespokojny. Zwłaszcza godziny popołudniowe zapowiadają się nerwowo. Lepiej więc zrezygnuj z ważnych życiowych decyzji. Jeśli musisz je podjąć, rób to ze szczególną ostrożnością. Nie jest to także dobry moment, aby myśleć o zmianie pracy.

RYBY. To może być dość trudny dzień. Mimo obiecującego poranka, z czasem niektóre sprawy zaczną się komplikować. W każdym działaniu potrzeba będzie dużo rozwagi. Szczególnie w sprawach dotyczących finansów. Zaś w relacjach z otoczeniem niezbędny wyjątkowy takt i dyplomacja.

OGŁOSZENIA

PRACA

Szkoła polska w Starych Trokach zatrudni nauczyciela chemii.

Tel. 8 528 66561, 8 615 85704

Kobieta (44 lata, zna jęz. polski, rosyjski, litewski, komputer) poszukuje pracy.

Vilnius, tel. (8 5) 267 09 20

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam skrzypce prod. niemieckiej. Rozmiar 3/4 wraz ze smyczkiem.

Tel. 237 19 64, 8 652 74407

Tartak sprzedaje: tarcicę drzew iglastych — obrzynaną i nieobrzynaną, konstrukcyjną, budowlaną, obciową, konstrukcje dachowe, wyroby impregnowane zamoczeniem. Dostarczamy. Vilnius, tel. 245 05 47, 8 656 08634

Sprzedam kosiarkę elektryczną, ramy okienne, błotniki, maskę, zderzaki, reflektory, łańcuchy nowe, „Jawa 350”, śpiwory, namiot.

Tel. 215 33 22

UAB „Varinès Sistemos”
WANNY Z MASY GRANITOWEJ FIRMY „VISPOOL”
Hydraulika, wodociągi
Ogrzewanie, Wanny i brodziki (dla do kabiny)
Zapraszamy do współpracy hydraulików!
Vilnius, Savanorių pr. 22, tel. +370 5 210 52 56, tel./faks. +370 5 210 52 55, tel.kom. +370 614 21165.
(Zam. 393)

(Zam. 028)
LISENAS PRODUKCJA CUKIERKÓW
Vilnius, tel. 265 32 61

Firma zatrudni doświadczonego piekarza.
Vilnius, tel. 232 93 50.
(Zam 428)

Sprzedam transformator, sprężarkę, kuchenkę gazową, płytki glazurowane (150x150), komplet kluczy, olej napędowy. Vilnius, tel. 215 33 22

Sprzedam wał korbowy, cylindry, pierścienie, dużo części zamiennych do „Jawa 350”. Tel. 215 33 22

Kupię ziemię w Wilnie lub w promieniu 20 km od stolicy. Tel. 8 698 01527, 8 687 43761

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty. Tel. 232 80 93

Sprzedam 6-miesięcznego zrebaka i roczną klacz. Rej. wileński, tel. 260 56 68

Bardzo tanio sprzedajemy bloczki z betonu porowatego produkcji grodzieńskiej o wymiarach:

0,6x0,3x0,2

0,6x0,15x0,2

0,6x0,4x0,19

Dostarczamy na miejsce. Vilnius, tel. 240 22 90, 8 652 98573

USŁUGI

Fotoceramika. Zdjęcia na pomniki. Vilnius, L. Asanavičiūtės 20/2, (obok sklepu „Vaivorykštė” — Rimi), tel. 216 97 79, 8 650 89050

Spółdzielnia rolna „SKANAUS”

Sprzedaje nasiona:
pszenicy zimowej odmiany „Lars” C2,
żyta odmiany „Hacada” C2,
pszenżyta ozimego „Fidelio” C2
pszenżyta „Tornado” C2.

Prowadzimy sprzedaż:
zboża paszowego, jęczmienia (0,36 ct za 1 kg),
kukurydzy (0,50 ct za 1 kg),
owsa (0,28 ct za 1 kg),
pszenicy (0,40 ct za 1 kg),
pszenżyta (0,36 ct za 1 kg),
żyta (0,32 ct za 1 kg),
ziemniaków spożywczych (0,35 ct za 1 kg),
ziemniaków paszowych (po 0,12 ct za 1 kg).
Zboże możemy zemieć, dostarczamy nieodpłatnie.
Sprzedajemy nawozy mineralne:
saletre, NPK 5-15-30, superfosfat oraz inne.
Tel. 8 672 04737, 249 02 54.
(Zam. 412)

W Starostwie Niemenczyńskim przy ul. Švenčionių 11 — nieodpłatne usługi prawnicze

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne dla studentów studiów zaocznych. Vilnius, tel. 213 80 90

DO WYNAJĘCIA

Wynajmę pokój jednej osobie bez nalogów w domu własnym z wygodami w Wilnie lub w okolicach Wilna. Opłata 300 Lt.

Tel. 8 658 79504

OBCHODŹ URODZINY

RAZEM Z MADA Vaikams

Sieć sklepów „Mada vaikams” obchodzi jubileusz 10-lecia i zaprasza wszystkich do udziału w akcji rocznicowej. Jeśli właśnie w dniu swych urodzin przyjdziecie do sklepu „Mada vaikams” i zabierzecie ze sobą metrykę urodzenia, podarujemy wam **zniżkę 30%** oraz sprawimy urodzinową niespodziankę! Wszystkim urodzonym w okresie akcji przez cały rok na wszystkie towary podarujemy **zniżkę 20%**!

AKCJA TRWA OD 01.06.2004 DO 01.06.2005 I OBEJMUJE DZIECI DO LAT 16 WŁĄCZNIE.

Adresy w Wilnie:
VCUP, Konstitucijos 16, tel. 8 616 58176;
OGMIOS CENTRAS, Verkių 29, tel. 8 616 58 179;
GANDRAS, Seimyniškių 44, tel. 8 616 58 173;
PAGRANDUKAS, A. Rotundo g. 7, tel. 8 616 58 175;
AKROPOLIS, sklep „Žaislių planeta”, Ozo 25, tel. 8 616 58172
(Zam. 417)

(Zam. 417)

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód	Miejsce pracy	Wynagrodzenie	Rodzaj pracy	Wymagania	Nazwa przedsiębiorstwa	Informacja tel.
ślusarz nastawiacz	Wilno	od 600 Lt	regulowanie urządzeń	doświadczenie pracy	UAB „Mokslo aidai”	(8 5) 233 29 82
stolarz	Wilno	od 500 Lt	produkcja mebli niestandardowych	świadectwo kwalifikacyjne	UAB „Baldora”	(8 5) 213 73 16
stolarz warsztatowiec	Wilno	od 500 Lt	doświadczenie pracy	świadectwo kwalifikacyjne	Przedsiębiorstwo Stumbrasa	(8 5) 231 08 25
frezer	Wilno	od 700 Lt	doświadczenie pracy	świadectwo kwalifikacyjne	AB „Puntukas”	(8 5) 272 66 41
inżynier technolog	Wilno	1500 Lt	obowiązki mistrza oddziału produkcji miękkiego włókna, doświadczenie pracy w produkcji	świadectwo kwalifikacyjne	AB „Puntukas”	(8 5) 272 66 41
blacharz	Wilno	do 600 Lt	doświadczenie pracy	świadectwo kwalifikacyjne	AB „Medienos plaušas”	(8 5) 210 44 87
monter	Wilno	500-1500 Lt	montowanie okien plastikowych	pożądane świadectwo kwalifikacyjne	AB „Puntukas”	(8 5) 279 00 61
kułarcz	Wilno	od 500 Lt	doświadczenie pracy	świadectwo kwalifikacyjne	AB „Puntukas”	(8 5) 279 00 61

Źle słyszycie?

Centrum Rehabilitacji Słuchu służy wszechstronną pomocą niedosłyszącym:

- Badanie słuchu i konsultowanie
- Dopasowanie i przystosowanie aparatu słuchowego
- Handel aparatami słuchowymi i środkami ich doгляdu
- Naprawa aparatów słuchowych i części
- Produkcja indywidualnych dousznych aparatów słuchowych
- Różne sposoby opłaty

Będziecie słyszeli lepiej!

Centrum Rehabilitacji Słuchu
Vilnius, Kalvarijų 119, tel. (8-5) 270 00 09; Eivenių 17, Kaunas, tel. (8-37) 79 69 14
(Zam. 116)

Studio Plastyczne „Kolor” przy Domu Kultury Polskiej

zaprasza dzieci i młodzież na zajęcia z rysunku, malarstwa i kompozycji.

W Studiu poznacie techniki rysunku i malarstwa sztalugowego, zapoznacie się z tradycjami i dziedzictwem światowej sztuki, a młodzież twórcza pogłębi swą wiedzę, warsztat oraz przygotowuje się na studia wyższe.

Planowane są wykłady gościnne wybitnych artystów Litwy i Polski.

Zajęcia w Studiu prowadzi magister sztuki,

członek Związku Artystów Plastyków Litwy Robert Bluj.

Młodzież zapraszamy we wtorki, czwartki i piątki

od godz. 16.00 do 19.00, a najmłodszych — w soboty od godz. 10.00 do 12.00 do Domu Kultury Polskiej, pokój nr 008

OGŁOSZENIA DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMujemy TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:

UAB „Dešimt balų”,
Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 40017

Cena za 1 minutę **5 Lt**

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału — od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę — trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”:
Birbinių 4 a, 02121 Vilnius-30

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

Czy tak będą wyglądać samochody przyszłości — nie wiadomo. Ale zapewne będą miały system napędowy zasilany ogniwami paliwowymi na wodór — takimi, jak „Hysun3000”. Pojazd został opracowany przez zespół 30 niemieckich inżynierów. Celem projektu było stworzenie wehikulu, który na trzech kilogramach wodoru (co niemieccy inżynierowie traktują jako ekwiwalent jedenastu litrów benzyny) przejedzie trzy tysiące kilometrów po europejskich drogach. Na razie prototypowy „Hysun3000” stoi w Marsylii.

Fot. archiwum

Nigdy nie odczuwała żadnych dolegliwości

Pamiętka z wakacji na Korfu

29-letnia Angielka, Alex Maggs, przeżyła 12 lat z wielkim odłamkiem szkła w nodze.

W 1992 roku Alex wypadła przez okno nocnego klubu podczas wakacji na greckiej wyspie Korfu. Stłuczona szyba rozcięła jej poważnie nogę, złamała sobie również rękę. Dopiero w tym roku nagle zaczęła odczuwać ból w udzie, a kiedy pojawiła się opuchlizna, poszła do lekarza. Prześwietlenie ujawniło spory, ostry odłamek szkła w ogóle nie zauważony i starannie zaszyty w ranie przez grecki personel medyczny 12 lat wcześniej. Lekarze usunęli

odłamek w połowie września.

Alex Maggs od lat regularnie jeździła konno i na nartach, uprawiała jogging i pływała, była też na pieszej wędrowce przez Patagonię, ale nigdy nie odczuwała żadnych dolegliwości. Jak mówi: „Nie wiem czemu nagle zaczęło mnie boleć. Może to dlatego, że kilka tygodni temu trochę żeglowałam i wykonywałam inne niż normalnie ruchy, co mogło poruszyć odłamek. Nie mogłam uwierzyć, jaki był wielki, dobre 4 na 8 cm, a jaki gruby — chyba na pół centymetra!”.

BBC

Efekt ruchów skorupy ziemskiej

Ropa wdarła się do domów

Nasilenie się ruchów skorupy ziemskiej spowodowało wypływanie na powierzchnię niewielkich ilości ropy naftowej w pustynnym mieście Masjed Soleiman w południowo-zachodniej prowincji Iranu, Chuzestan — poinformowała lokalna telewizja.

Ropa wdarła się do domów i utworzyła kałuże na ulicach miasta położonego w samym sercu bogatej w ropę i gaz ziemny prowincji Iranu, państwa posiadającego drugie na świecie co do wielkości złoża tych cennych surowców.

Przedstawiciel władz miejskich poinformował, że ten leżący na granicy z Irakiem bogaty w ropę region już od 20 lat zmagają się z wyciekami ciemnego, gęstego płynu. „To co obecnie najbardziej martwi mieszkańców (Masjed Soleiman), to zapach wydobywającego się gazu” — powiedział. Ropa przedostała się na powierzchnię w wyniku wstrząsów w skorupie ziemskiej — poinformowała miejscowa telewizja, cytując ekspertów. Dziesiątki małych wstrząsów sejsmicznych wystąpiły w tym regionie od stycznia.

onet.pl, Opr. W. D.

Uśmiechnij się

Na terytorium Indian położono drogę żelazną. Wódz postanowił osobiście powitać pierwszy przyjeżdżający pociąg. Stanął na torach, podniósł rękę w geście powitania, a lokomotywa... nawet nie zwolniła i przejechała po nim jak po tyłej kobyle. Ciężko ranny wódz odzyskuje przytomność w swoim kipi, gdy nagle słyszy zza ściany narastający gwizd. Zrywa się na równe nogi, wyskakuje na zewnątrz, patrzy, a tu czajnik z gwizdkiem. Zrzuca go na ziemię, kopie, depcze, wali toporkiem. Żona wypada za nim wołając:

— Uspokój się, co robisz ???

A wódz na to:

— Zabić drania, póki mały !!!

***

Po kilkumiesięcznej znajomości dziewczyna pyta swojego wybranka:

— Znamy się już tak długo. Czy nie powinieneś przedstawić mnie swojej rodzinie?

— Jak sobie życzysz. Ale w tym tygodniu jest to niemożliwe. Żona z dziećmi wyjechała do teściów.

Nasza dzienna gwiazda wchodzi w znak Wagi

Dzisiaj początek astronomicznej jesieni

Dzisiaj o godzinie 19:30 Słońce znajdzie się w punkcie równonocy jesiennej i wejdzie w znak Wagi rozpoczynając tym samym astronomiczną jesień.

Orbita okołosłoneczna Ziemi wyznacza w przestrzeni płaszczyznę, którą astronomowie nazywają ekliptyką. Ekliptyka ta, rzutowana na rozgwieżdzone niebo, przecina 13 gwiazdozbiorów — 12 dobrze znanych gwiazdozbiorów zodiakalnych i konstelację Wężownika. Właśnie w tych trzynastu gwiazdozbiorach możemy obserwować Słońce na przestrzeni całego roku.

Gdyby oś obrotu naszej planety była nachylona pod kątem 90 stopni do ekliptyki, nie mielibyśmy pór roku. Na każdej szerokości geograficznej dzień trwałby zawsze tyle samo czasu, a Słońce zawsze górowało na jednej wysokości.

Na szczęście oś obrotu Ziemi tworzy kąt 66.5 stopnia z ekliptyką, dzięki czemu na naszej planecie występują zmiany pór roku spowodowane różną długością dnia.

Ze względu na nachylenie osi obrotu Ziemi do ekliptyki, ekliptyka tworzy kąt 23.5 stopnia z równikiem niebieskim (czyli rzutem

równika ziemskiego na sferę niebieską). Słońce może więc znajdować się od 23.5 stopnia pod równikiem niebieskim do 23.5 stopnia nad nim. W pierwszym przypadku, na półkuli północnej, nasza dzienna gwiazda przebywa bardzo krótko nad horyzontem, a my nazywamy ten dzień przesileniem zimowym lub początkiem astronomicznej zimy. Pół roku później mamy do czynienia z drugim przypadkiem. Występuje przesilenie letnie, Słońce najdłużej przebywa nad horyzontem rozpoczynając tym samym astronomiczne lato.

Pomiędzy tymi dwiema datami Słońce musi przejść przez równik niebieski. Punkt przecięcia ekliptyki oraz równika niebieskiego, przez który Słońce przechodzi pomiędzy latem a zimą, astronomowie nazywają punktem Wagi. Nasza dzienna gwiazda znajdując się w nim rozpoczyna astronomiczną jesień, a dzień w tym momencie trwa dokładnie tyle samo czasu co noc. Stąd też czas ten nazywa się też momentem równonocy jesiennej. W tym roku Słońce znajdzie się w punkcie Wagi 22 września o godzinie 19:30 naszego czasu. W tym samym momencie rozpocznie się astronomiczna jesień.

onet.pl

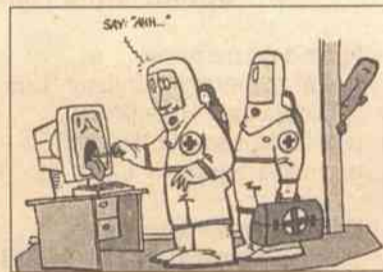
Przestępczość w Internecie

Złodziej za klawiaturą

W Internecie pojawił się wirus komputerowy, który śledzi komunikację z zainfekowanego komputera i wykrada hasła oraz numery kont bankowych. To kolejny przykład narastającej przestępczości internetowej, której celem jest nie — jak kiedyś — demonstrowanie przez włamywaczy swoich umiejętności, ale zwykła kradzież.

Nowy wirus zyskał nazwę SDBot.UJ. Do powielania się w sieci wykorzystuje jedną z wielu luk w zabezpieczeniach systemu Microsoft Windows. Ma słownik najczęściej używanych i najbardziej oczywistych haseł otwierających drogę do kolejnych komputerów — np. „administrator” czy „1234” — informuje magazyn „New Scientist”. Po zainfekowaniu, uruchamia niewielki program do śledzenia komunikacji w sieci. Dzięki niemu może „podслушаć” istotne informacje — np. szczegóły komunikacji z internetowym bankiem. Gdy mu się to uda, umożliwia osobom trzecim (autorom wirusa) skopiowanie przez Internet ukradzionych danych. Wirus (a dokładniej — internetowy robak) SDBot.UJ instaluje również „tylne drzwi”, przez które włamywacz może kontrolować zainfekowany komputer, kradnie numery seryjne niektórych programów oraz próbuje atakować wybrane losowo serwery sieciowe.

Komputera bez zainstalowanego oprogramowania do ochrony przed włamaniem właściwie nie powinno podłączać się do Internetu — uważają eksperci. Według najnowszych danych, taki komputer przetrwa niezainfekowany jedynie... 20 minut. Jeszcze w ubiegłym roku niezain-

bezpieczony komputer mógł bezpiecznie działać w sieci przez 40 minut. Ten średni czas to mniej, niż potrzeba do zainstalowania wszystkich „łatek” niezbędnych do ochrony maszyny w Internecie.

Czas 20 minut został określony na podstawie częstotliwości prób ataków na komputer podłączony do Internetu. Potwierdzający te badania eksperyment przeprowadzono na Uniwersytecie Massachusetts w Amherst. Dwa podłączone do Internetu komputery bez zainstalowanych „łatek” zostały zainfekowane lub włamano się do nich w czasie krótszym niż 20 minut. Według ekspertów, wkrótce pojawi się wirus komputerowy, który zablokuje działanie większej części Internetu.

„Rz”

Pogoda

Zimno i deszczowo

Dziś będzie od 11 do 16 stopni ciepła. W czwartek przelotne opady. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 12-16 stopni.

Kalendarium

* Środa (22. IX) jest 266 dniem 2004 roku.

Do końca roku pozostało 100 dni.

* Znak Zodiaku — Panna.

* Imieniny: Joachima, Tomasz.

* Wschód Słońca — 7.05, zachód — 19.17.

Długość dnia 12 godz. 12 min.

* Księżyc. Pierwsza kwadra — od 20 września.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs na 22 września 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty	Lt/za jedn. walut.
UE euro	3,4528
Dolar USD	2,8345
Dolar australijski	1,9823
1000 rubli białoruskich	1,3085
Dolar kanadyjski	2,1881
Frank szwajcarski	2,2285
Korona czeska	0,1098
Korona duńska	0,4642
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,0601
100 forintów węgierskich	1,4000
Juanie chińskie	0,3424
Łat łotewski	5,2335
Korona norweska	0,4111
Złoty polski	0,8007
Rubel rosyjski	0,0970
Korona szwedzka	0,3808
1 mln lir tureckich	1,8526
Griwna ukraińska	0,5322
Korona słowacka	0,0864

Centrum szkoleniowe

uprzejmie zaprasza na stałe kursy profesjonalnego wizażu i kosmetyki, manicure, fryzjerów szerokiego profilu. Są wydawane zaświadczenia państwowe

Vilnius, Gelly g. 4, tel. (8 5) 212 01 24

(Zam. 106)

Kaprizas

UAB ŽYBARTUVA proponuje:

- ◆ Nagrobki granitowe
- ◆ Elementy granitowe wystroju wnętrz
- ◆ Kominki, parapety, schody, blaty kuchenne
- ◆ Produkcja wg zamówień indywidualnych i z poradą specjalistyczną
- ◆ Duży wybór, wysoka jakość

CENY PRODUCENTA

UDZIELAMY ZNIŻEK: Vilnius, Kirtimų 11, „Paminklų turgus”, (8 5) 260 26 65

Zakład produkcyjny: Baļtoji Vokė, Durpininkų 1b, tel. (+370 380) 43 328